

Monitor maatschappelijke effecten coronavirus

Resultaten meting 1

HET PON

Monitor maatschappelijke effecten coronavirus

Resultaten meting 1

drs. Karin du Long
Loet Verhoeven MSc
Britte van Dalen MSc

Colofon

Het PON heeft dit onderzoek verricht in opdracht van provincie Noord-Brabant.

Provincie Noord-Brabant

Auteur(s)

drs. Karin du Long, Loet Verhoeven MSc en Britte van Dalen MSc

Met dank aan Lotte Martens en Sevde Yurt.

PON publicatienummer

20-32

Foto voorzijde

www.istockphoto.com

Datum

9 april 2020

© 2020 Het PON

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij het PON. Gehele of gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld. Vermenigvuldiging en publicatie in een andere vorm dan dit rapport is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van het PON. Hoewel deze publicatie met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kan het PON geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten.

Meer informatie

www.hetpon.nl

Inhoudsopgave

Samenvatting	1
1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Onderzoeksverantwoording	5
1.3 Leeswijzer	6
2 Persoonlijke situatie	7
2.1 Hoe gaat het met jou en wat is jouw persoonlijke situatie?	7
2.2 Zelfredzaamheid en samenredzaamheid	8
2.3 Persoonlijke situatie: kinderen	10
2.4 Arbeidssituatie	11
2.5 Ervaringen met het coronavirus	12
3 Adviezen en maatregelen	14
3.1 Duidelijkheid en opvolging adviezen en maatregelen	14
3.2 Mening over adviezen en maatregelen	16
3.3 Vertrouwen in aanpak crisis door instanties	18
4 Zorgen door de coronacrisis	19
5 Positieve gevolgen coronacrisis	21
5.1 Positieve gevolgen	21
5.2 Maatschappelijke initiatieven	21
6 Hulpvragen en informatievoorziening	22
6.1 Informatie en communicatie	22
6.2 Mening over informatievoorziening	23
Bijlage A Resultaten uitgesplitst naar leeftijdsgroepen	24
Bijlage B Resultaten uitgesplitst naar Brabantse veiligheidsregio's	37
Bijlage C Achtergrondkenmerken	51
Bijlage D Vragenlijst 1-meting	53

Samenvatting

Respons

In totaal ontvingen 1.536 Brabantpanelleden een uitnodiging om deel te nemen aan de eerste meting van deze monitor. Van deze groep vulden 890 Brabanders (58%) de vragenlijst in. Daarnaast namen 1.160 Brabanders via PanelClix deel aan het onderzoek. In totaal vulden dus 2.050 Brabanders deze vragenlijst in. Met een respons van 2.050 kunnen we betrouwbare uitspraken voor de provincie Noord-Brabant doen en een uitsplitsing maken naar de veiligheidsregio's.

Persoonlijke situatie

Bijna twee derde van de Brabanders geeft aan zich bezorgd te voelen door de huidige situatie en 40% voelt zich machteloos. Tegelijkertijd voelt 37% zich rustig door de huidige situatie. Eén derde van de Brabanders is behoorlijk aangedaan door de huidige situatie, een kwart is niet tot een beetje aangedaan. Het merendeel van de respondenten (variërend van 82% tot 95%) geeft aan zich goed te kunnen redden bij hun dagelijkse bezigheden en geen hulp nodig te hebben.

40% van de Brabanders geeft aan dat zij op dit moment minder tevreden zijn met hun leven dan dat zij waren vóór 27 februari (de eerste coronabesmetting in Nederland). Daarnaast geeft 35% van de Brabanders aan dat zij zich op dit moment eenzamer voelen dan dat zij zich voelden vóór 27 februari.

Van de bevroegde Brabanders met kinderen, geeft 43% aan dat de opvang en/of het thuisonderwijs van hun kinderen goed te doen is. 18% van hen geeft aan het wél zwaar te vinden. Van de bevroegde Brabanders die in loondienst werken, geeft 80% aan hun werk op dit moment nog te kunnen doen. De helft van deze groep doet dat op hun (vaste) werklocatie en de andere helft doet dit (grotendeels) vanuit huis.

De overgrote meerderheid van de respondenten heeft geen klachten die mogelijk wijzen op een coronabesmetting. Zo'n 5% geeft aan dat iemand in hun huishouden dergelijke klachten heeft. Eveneens zo'n 5% geeft aan zelf dergelijke klachten te ondervinden.

Persoonlijke situatie naar leeftijd en regio

Respondenten met een leeftijd tussen de 18 en 29 jaar (6,3) zijn minder aangedaan door de huidige situatie dan oudere respondenten van 70 jaar en ouder (7,0). Daarnaast voelen respondenten in de leeftijd tussen 18 en 44 jaar zich vaker boos, gespannen en gefrustreerd. Respondenten van 55 jaar en ouder geven juist vaker aan bezorgd te zijn. Respondenten van 18 tot en met 29 jaar zijn zich vaker eenzaam gaan voelen na 27 februari dan andere leeftijdsgroepen. 70-plussers geven over het algemeen minder vaak aan zich goed te kunnen redden bij hun dagelijkse bezigheden. Zij krijgen vaker hulp (die zij altijd al kregen). Wel krijgt men vaker hulp bij het doen van boodschappen sinds de corona-situatie. Personen van 18-29 jaar geven vaker aan zelf of iemand in het huishouden te hebben met klachten die kunnen wijzen op coronabesmetting.

Respondenten uit Brabant-Noord geven gemiddeld een iets lager cijfer (6,9) om hun tevredenheid met het leven aan te tonen. Ook geven zij vaker aan dat deze score slechter is dan voor 27 februari. Respondenten uit Brabant-Noord geven vaker dan de andere regio's aan dat iemand in hun huishouden klachten heeft die kunnen wijzen op coronabesmetting. Daarnaast kennen zij ook vaker iemand met een vastgestelde (dus positief geteste) coronabesmetting en is er vaker iemand in hun persoonlijke kring overleden aan de gevolgen van het coronavirus.

Adviezen en maatregelen

We legden de respondenten een aantal adviezen en maatregelen voor en vroegen hen in hoeverre deze duidelijk voor hen zijn. Vrijwel iedereen geeft aan dat deze adviezen en maatregelen voor hen duidelijk zijn. We vroegen hen vervolgens ook of zij deze adviezen ook daadwerkelijk opvolgen. De overgrote meerderheid volgt de adviezen en maatregelen altijd of meestal op. Met name het geen handen schudden, vermijden van openbaar vervoer, alleen de huisarts bellen bij ernstige klachten en verergering van klachten, bezoek aan kwetsbare personen en thuisblijven als 1 van de huisgenoten koorts heeft wordt het vaakst altijd gedaan (85% of meer doet dit altijd). Het 1,5 meter afstand van elkaar houden wordt door 66% van de respondenten altijd gedaan, 33% doet dit meestal. Het zoveel mogelijk thuiswerken wordt door 7% meestal niet tot nooit gedaan. Dit kan komen doordat zij in een cruciale sector werken of werk doen waarbij thuiswerk niet mogelijk is.

De ruime meerderheid van de respondenten vindt alle genomen maatregelen tot dusver goed. 16% vindt dat er te weinig maatregelen zijn genomen, 4% vindt juist dat er teveel zijn genomen. Meer dan de helft van de respondenten heeft daarnaast geen moeite met de genomen maatregelen. Respondenten die wel moeite hebben met maatregelen, hebben dit met name met het sluiten van eet- en drinkgelegenheden (17%) en het feit dat er geen bezoek wordt toegestaan aan verpleeghuizen en andere zorginstellingen (15%).

De meningen over stellingen met betrekking tot de adviezen en maatregelen lopen uiteen. De helft van de respondenten is van mening dat het vooral de jongeren zijn die zich niet aan de adviezen houden. Ongeveer een derde vindt daarnaast dat mensen die tot de risicogroepen behoren niet voorzichtig genoeg zijn, een kwart is van mening dat zij wel voorzichtig genoeg zijn. Ook vindt 34% dat de speeltuinen open moeten blijven tegenover 36% die van mening is dat de speeltuinen dicht moeten. De overgrote meerderheid van de respondenten heeft redelijk tot veel vertrouwen in de aanpak van de coronacrisis door diverse instanties. Zo heeft 95% redelijk tot veel vertrouwen in de gezondheidszorg en 90% in het RIVM.

Adviezen en maatregelen naar leeftijd en regio

Het is voor respondenten van 55 jaar en ouder vaker duidelijk wat de verschillende adviezen en maatregelen inhouden dan voor respondenten tussen de 18 en 44 jaar. De laatstgenoemde leeftijdsgroep volgt de adviezen en maatregelen ook minder vaak op. Respondenten van 55 jaar en ouder volgen deze juist vaker op. Opvallend is dat respondenten tussen de 18 en 44 jaar juist vaker van mening dat er te weinig maatregelen zijn genomen. Respondenten van 45 jaar en ouder hebben minder vaak moeite met de

huidige maatregelen dan respondenten tot 45 jaar. Het vertrouwen in de diverse instanties is aanzienlijk hoger bij respondenten van 55 jaar en ouder dan bij respondenten tot 45 jaar.

Respondenten uit de veiligheidsregio Brabant-Noord volgen een aantal adviezen wat vaker op dan gemiddeld. Respondenten uit Brabant-Zuidoost doen dat bij een aantal adviezen juist minder vaak. De moeite die respondenten hebben met de maatregelen verschilt naar gelang respondenten in een andere veiligheidsregio wonen. Tot slot hebben respondenten uit Brabant-Zuidoost iets minder vertrouwen in de diverse instanties dan gemiddeld.

Zorgen door het coronavirus

We vroegen respondenten in hoeverre zij zich op dit moment zorgen maken over een aantal zaken die spelen vanwege het coronavirus. De meeste mensen maken zich zorgen over de economische gevolgen van de crisis (46% veel zorgen), ouderen en kwetsbare groepen (35%) en de zorg en hulp in ziekenhuizen (30%). 12% van de respondenten maakt zich veel zorgen over de eigen lichamelijke gezondheid of die van gezinsleden en 9% over de eigen mentale gezondheid. 12% maakt zich veel zorgen over hun werksituatie en 11% over hun financiële situatie. De minste zorgen maken respondenten zich over de voorraad in supermarkten (5% veel zorgen).

Zorgen door het coronavirus naar leeftijd en regio

Respondenten tussen de 18 en 39 jaar maken zich vaker zorgen over hun geestelijke/mentale gezondheid, hun financiële situatie en hun werksituatie dan de andere leeftijdsgroepen. Respondenten van 55 jaar en ouder maken zich juist vaker zorgen over een kwetsbaar/eenzaam persoon in hun omgeving en om ouderen en kwetsbare mensen in het algemeen.

Respondenten uit veiligheidsregio Brabant-Zuidoost geven wat vaker dan gemiddeld aan zich zorgen te maken over hun werksituatie, de voortgang van hun studie en hun geestelijke/mentale gezondheid. Echter maken zij zich weer minder vaak zorgen over het onderwijs van hun kinderen en ouderen en kwetsbare mensen in het algemeen.

Positieve gevolgen coronavirus

De coronacrisis heeft niet alleen negatieve gevolgen. We hebben gevraagd welke positieve gevolgen mensen ervaren in deze tijd en of er maatschappelijke initiatieven zijn waaraan zij een bijdrage leveren. De meerderheid van de respondenten geeft aan dat zij de schonere lucht (61%) en de initiatieven die ontstaan zijn om anderen te helpen (53%) als positief ervaren in deze tijd. Ook het feit dat er minder files zijn en de tijd die men heeft voor bezinning worden door veel respondenten als positief aangemerkt. Diverse respondenten geven aan nu vaker boodschappen te doen voor anderen en wat vaker een oogje in zeil te houden/ een praatje te maken om eenzaamheid tegen te gaan.

Positieve gevolgen coronavirus naar leeftijd en regio

Respondenten van 70 jaar en ouder ervaren de tijd van bezinning, de extra tijd voor klussen in huis/tuin, de schonere lucht en hulp aan burens/familie vaker als positief dan de andere leeftijdsgroepen. 18-29 jarigen ervaren de meer beweging in de buitenlucht vaker als positief.

Er zijn weinig verschillen tussen respondenten uit verschillende veiligheidsregio's. Respondenten uit Brabant-Zuidoost ervaren de extra beweging in de buitenlucht vaker als positief. Respondenten uit Brabant-Noord ervaren de extra tijd met hun kind(eren) iets vaker als positief.

Hulpvragen en informatievoorziening

Respondenten die een vraag hebben gesteld aan een van diverse instanties zijn over het algemeen van mening dat zij bij de betreffende instantie goed terecht konden. Over de mate waarin deze respondenten terecht konden bij huisarts (92%) en de GGD (88%) is men het meest eensgezind. 24% geeft aan niet goed terecht te kunnen bij het Centrum voor Jeugd en Gezin. 17% kan niet goed terecht met vragen bij de gemeente.

Over het algemeen is de overgrote meerderheid van de respondenten tevreden over de informatievoorziening over het coronavirus. 88% kan de juiste informatie vinden en 83% vindt de informatie duidelijk. Een kwart van de respondenten vindt dat de er onvoldoende informatie wordt verspreid.

Hulpvragen en informatievoorziening naar leeftijd en regio

Respondenten tussen de 18 en 29 jaar vinden de informatie minder vaak duidelijk dan andere leeftijdsgroepen en zijn ook vaker van mening dat er onvoldoende informatie wordt verspreid. Respondenten van 55 jaar en ouder vinden informatie juist vaker duidelijk, kunnen de juiste informatie vaker vinden en zijn vaker van mening dat er voldoende informatie wordt verspreid.

Er zijn tussen respondenten uit de verschillende veiligheidsregio's geen noemenswaardige verschillen op te merken.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De provincie Noord-Brabant heeft het PON gevraagd een peiling uit te zetten onder Brabanders om de maatschappelijke effecten van het coronavirus in beeld te brengen. Naast de directe en de te verwachten economische effecten, wil de provincie weten hoe Brabanders de aanwezigheid van het virus en de maatregelen die daartegen worden genomen ervaren.

Het PON doet met deze monitor onderzoek naar hoe Brabanders de aanwezigheid van het virus, de maatregelen die daartegen genomen worden en de gevolgen daarvan ervaren. Om gevolgen over de tijd te kunnen peilen, herhalen we de meting meerdere keren. In deze rapportage vindt u de resultaten van de eerste meting.

1.2 Onderzoeksverantwoording

Onderzoeksmethodiek

Het PON heeft een online vragenlijst uitgezet onder het Brabantpanel. Het Brabantpanel is een online panel van zo'n 1.500 Brabanders die enkele malen per jaar via e-mail uitgenodigd worden om deel te nemen aan een onderzoek. De thema's van deze onderzoeken zijn altijd van sociaal-maatschappelijke aard. Daarnaast is de vragenlijst uitgezet onder Brabantse leden van PanelClix. Dit laatste om de respons te verhogen zodat uitsplitsing naar Veiligheidsregio en leeftijdsgroepen mogelijk is. Dit omdat de verwachting is dat bijvoorbeeld leeftijd en arbeidsmarktpositie sterk van invloed zijn op bijvoorbeeld de wijze waarop mensen de aanwezigheid van het virus en de maatregelen daartegen ervaren.

De opzet en inhoud van de vragenlijst is afgestemd in nauwe samenwerking met de provincie Noord-Brabant en de Brabantse veiligheidsregio's. Tevens heeft afstemming plaatsgevonden met diverse gemeenten in Brabant die rond deze tijd ook via hun eigen panels van inwoners een soortgelijk onderzoek uitzetten. Een deel van de vragen is door gemeenten ook overgenomen in hun eigen onderzoeken, voor een deel hebben zij vragen toegevoegd over de lokale situatie.

Veldwerkperiode

De eerste meting stond uit vanaf dinsdag 31 maart tot en met zondag 5 april 2020. De leden van het Brabantpanel ontvingen dinsdag 31 maart een uitnodiging voor deelname aan het onderzoek en kregen een herinnering op vrijdag 3 maart. De Brabantse leden van PanelClix ontvingen op woensdag 1 april een uitnodiging.

Respons

Van de 1.536 Brabantpanellleden die een uitnodiging ontvingen, vulden 890 de vragenlijst in. Dit is een responspercentage van 58%. Via het online panel van PanelClix vulden nog eens 1.160 panellleden de vragenlijst in. De totale respons is hiermee 2.050. Het is niet bekend hoeveel panellleden van PanelClix er voor dit onderzoek zijn aangeschreven. Voor

het complete overzicht van het aantal respondenten naar achtergrondkenmerken zie bijlage C. Met een respons van 2.050 kunnen we betrouwbare uitspraken voor de provincie Noord-Brabant doen en een uitsplitsing maken naar de veiligheidsregio's¹.

Weging naar achtergrondkenmerken

De resultaten van dit onderzoek zijn gewogen naar geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en veiligheidsregio om de respons ten aanzien van deze kenmerken representatief te maken voor de provincie Noord-Brabant. Dit houdt in dat de antwoorden die gegeven worden door deelnemers uit een ondervertegenwoordigde groep iets zwaarder meetellen dan die uit een oververtegenwoordigde groep.

1.3 Leeswijzer

In deze rapportage vindt u de resultaten van de eerste meting van de peiling rondom de maatschappelijke effecten van het coronavirus in Noord-Brabant. De rapportage start met een managementsamenvatting waarin de belangrijkste resultaten op hoofdlijnen worden beschreven. In hoofdstuk 2 tot en met 6 gaan we achtereenvolgens in op de perspectieven en ervaringen van Brabanders over de volgende thema's:

- Persoonlijke situatie
- Adviezen en maatregelen
- Zorgen door de coronacrisis
- Positieve gevolgen coronacrisis
- Hulpvragen en informatievoorziening

De resultaten worden voor ieder hoofdstuk gepresenteerd in figuren en tabellen met een korte beschrijving. De gerapporteerde 'n' in de tabeltitel of in de figuur heeft betrekking op het aantal respondenten dat de vraag heeft ingevuld.

In de bijlagen vindt u de resultaten uitgesplitst naar diverse achtergrondkenmerken te weten: leeftijdsgroepen (bijlage A) en veiligheidsregio's (bijlage B). Getoetst² is of de resultaten van deze groepen Brabanders significant afwijken van elkaar. Of een resultaat significant afwijkt is afhankelijk van de grootte van de groep respondenten (n) en de spreiding van de antwoorden. Significante verschillen worden aangeduid met **blauw** (positieve afwijking), dan wel **oranje** (negatieve afwijking). Indien het verschil in resultaat significant afwijkt, maar niet per se positief of negatief is te noemen, zijn de verschillen aangeduid met **grijs** (neutrale afwijking).

In bijlage D vindt u de gehanteerde vragenlijst.

¹ Bij een betrouwbaarheidsinterval van 95% en 2.050 respondenten, ligt de maximale foutenmarge op 2,2%. Kijken we naar de afzonderlijke veiligheidsregio's dan geldt een maximale foutenmarge van 4,4% voor Noord, 3,1% voor Midden en West en 4,3% voor Zuidoost.

² Om erachter te komen of een groep significant afwijkt ten opzichte van de andere groepen, maken we gebruik van een independent samples T-test of een Chi-kwadraat toets. Deze toetsen vergelijken het gemiddelde van de ene groep met het gemiddelde van de andere groep(en) en kijkt of het verschil statistisch significant is. Dat wil zeggen dat de gevonden afwijking niet te wijten is aan een toevallige samenstelling van de steekproef, maar dat deze afwijking ook daadwerkelijk zo in de populatie gevonden zal worden.

2 Persoonlijke situatie

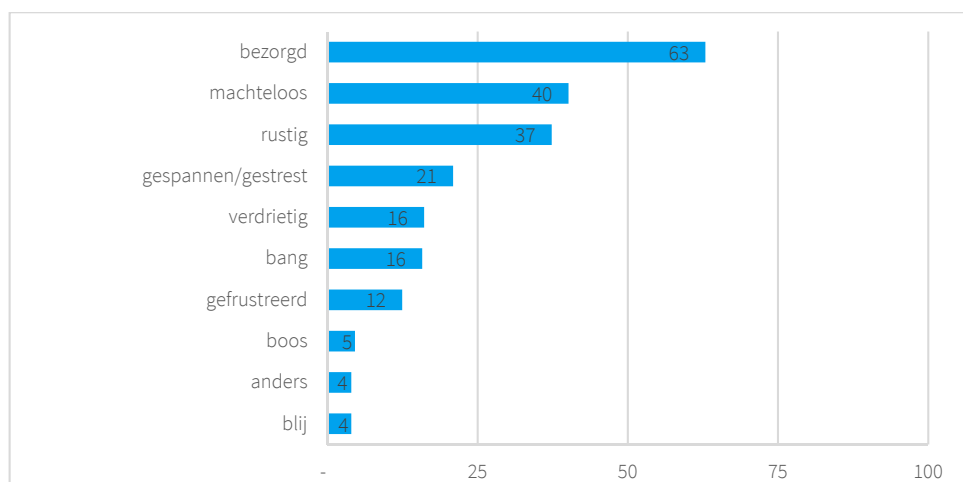
Allereerst hebben we vragen voorgelegd over de persoonlijke situatie van mensen. Hoe voelen ze zich door de huidige situatie? Zijn hierdoor aangedaan? Voelen ze zich eenzaam? En hoe staat het met hun eigen gezondheid en die van hun naasten?

De resultaten op de vragen over de persoonlijke situatie leest u in dit hoofdstuk.

2.1 Hoe gaat het met jou en wat is jouw persoonlijke situatie?

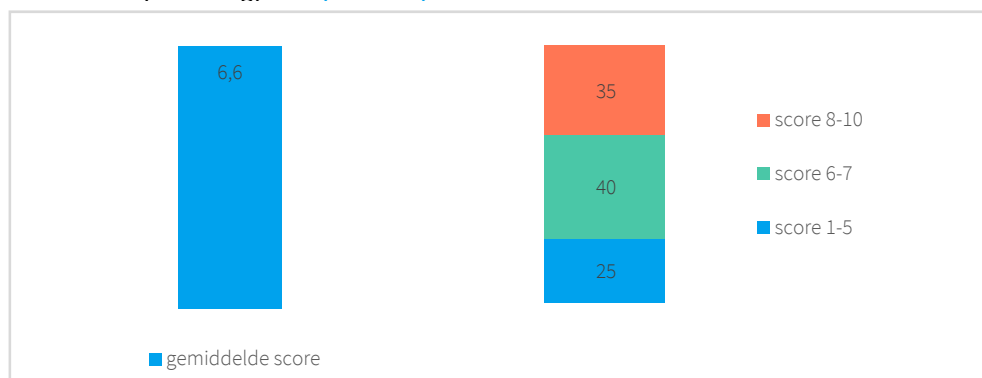
Bijna twee derde van de respondenten geeft aan bezorgd te zijn door de huidige situatie. 2 op de 5 Brabanders voelen zich door de situatie machteloos. Tegelijkertijd voelt 37% zich rustig door de situatie (figuur 1).

Figuur 1 Vraag 1: Hoe voel je je door de huidige situatie? Meerdere antwoorden mogelijk. % (n=2.050)

Het merendeel van de respondenten geeft aan enigszins tot behoorlijk aangedaan te zijn door de situatie. Een derde is behoorlijk aangedaan (score 8-10), 40% enigszins (score 6-7) en een kwart (helemaal) niet tot een beetje.

Figuur 2 Vraag 2: Hoe aangedaan ben je door de huidige situatie? Geef dit aan met een score van 1 (helemaal niet) tot en met 10 (heel erg). % (n=2.027)

2.2 Zelfredzaamheid en samenredzaamheid

We hebben ook vragen gesteld over de hulp die mensen bij hun dagelijkse bezigheden nodig hebben. Kunnen zij nog alles zelf doen of hebben ze hulp van anderen nodig?

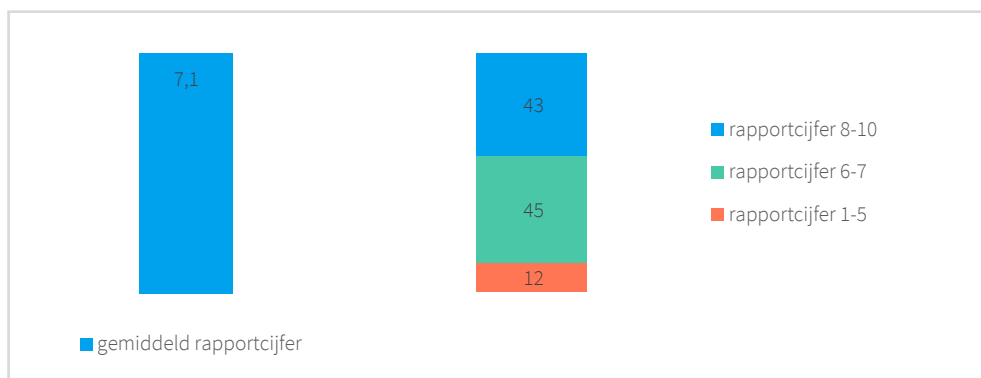
Het merendeel van de respondenten (variërend van 82% tot 95%) geeft aan zich goed te kunnen redden en geen hulp nodig te hebben. Zo'n 10% kan zich goed redden met de hulp die zij altijd al kregen. 4% tot 5% van de respondenten geeft aan zich niet goed te kunnen redden, waarbij sommigen sinds de coronacrisis hulp krijgen en zo'n 1% tot 4% niet.

Tabel 1 Vraag 3: Welke stelling is het meest op jou van toepassing? - %

Noord-Brabant	n	Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	Nee, maar ik krijg sinds de coronasituatie hulp	Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet
Boodschappen doen	2.021	86	9	3	1
Huishoudelijke taken	2.023	85	11	1	2
Administratie / financiën	1.973	89	9	1	2
Algemene dagelijkse activiteiten: wassen, aankleden, naar toilet gaan, eten, e.d.	2.022	95	4	1	1
De opvoeding van mijn kinderen	669	86	10	2	2
Mijn lichamelijke gezondheid	2.024	83	13	1	3
Mijn psychische / geestelijke gezondheid	1.964	82	13	1	4
Het aangaan en onderhouden van sociale contacten	1.965	84	11	2	3

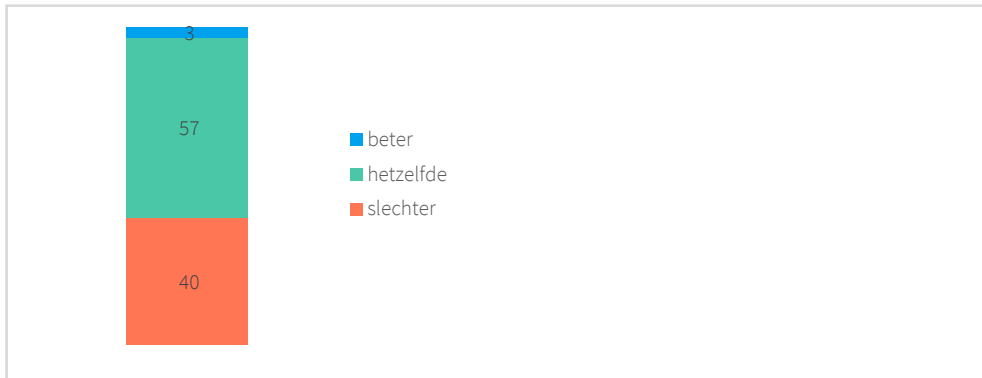
Hoe tevreden zijn Brabanders op dit moment met hun leven? Gemiddeld geven ze hiervoor een 7,1. 12% is op dit moment ontevreden (rapportcijfer 1 t/m 5), 45% is redelijk tevreden (rapportcijfer 6 of 7) en 43% is hierover (zeer) tevreden (rapportcijfer 8, 9 of 10).

Figuur 3 Vraag 4: Hoe tevreden ben je momenteel over het geheel genomen met jouw leven? Geef dit aan met een rapportcijfer van 1 (helemaal niet) tot en met 10 (helemaal wel). % (n=2.043)

We vroegen vervolgens of deze score verbeterd of verslechterd was ten opzichte van het moment waarop de eerste coronabesmetting in Nederland een feit was. Uit de onderstaande figuur maken we op dat voor de meerderheid van de respondenten deze score hetzelfde is gebleven. Voor 2 op de 5 Brabanders is de score echter slechter geworden sinds 27 februari.

Figuur 4 Vraag 5: Is deze score beter of slechter voor jou dan vóór 27 februari (na de eerste coronabesmetting in Nederland) of hetzelfde? % (n=2.043)

Hoe staat het met gevoelens van eenzaamheid? Bijna twee derde (64%) geeft aan zich nooit of meestal niet eenzaam te voelen. Iets meer dan een kwart (27%) voelt zich soms eenzaam en 1 op de 10 mensen voelt zich meestal of altijd eenzaam.

Figuur 5 Voel je je wel eens eenzaam of alleen? Zo ja, hoe vaak? % (n=2.050)

Ook hierbij vroegen we of de situatie sinds de eerste coronabesmetting in Nederland is veranderd of gelijk gebleven. Uit figuur 6 blijkt dat voor de meerderheid (62%) er hierin niets veranderd is. Ruim een derde (35%) is zich sinds 27 februari eenzamer gaan voelen.

Figuur 6 Vraag 7: Voel je je meer of minder eenzaam dan vóór 27 februari (na de eerste coronabesmetting in Nederland) of hetzelfde? - % (n=2.050)

We hebben in de vragenlijst ook enkele vragen opgenomen over de sociale veerkracht van mensen afkomstig uit de Monitor Sociale Veerkracht van het PON. Stellingen waarmee we de mate van zelfredzaamheid en samenredzaamheid van mensen kunnen bepalen. Indien de resultaten zich daarvoor lenen, nemen we deze op in de rapportage van de vervolgmeting van dit onderzoek.

2.3 Persoonlijke situatie: kinderen

Hoe ervaren respondenten met kinderen de huidige situatie?

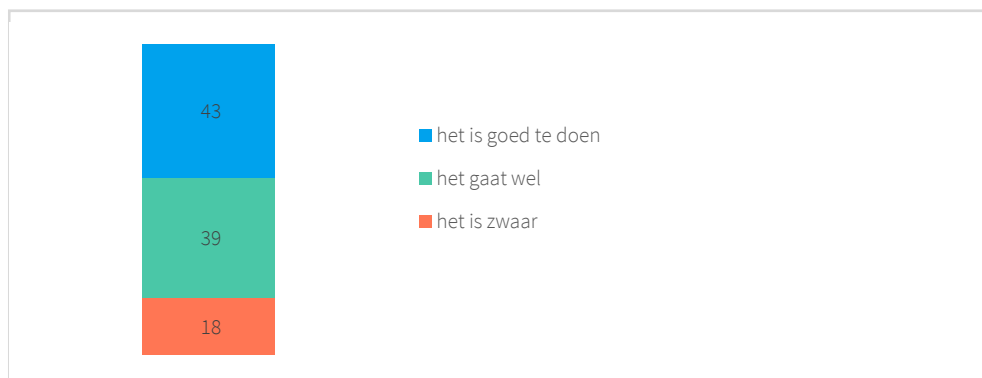
Van alle respondenten heeft 20% kinderen die normaal gesproken bij de kinderopvang (crèche of BSO) zijn, op de basisschool zitten of naar het voortgezet onderwijs gaan.

Tabel 2 Vraag 9: Heb je kinderen die normaal gesproken op de basisschool of het voortgezet onderwijs zitten of van kinderopvang (crèche of BSO) gebruik maken? Meerdere antwoorden mogelijk. - % (n=2.036)

	Noord-Brabant
ja, kinderopvang	7
ja, basisschool	11
ja, voortgezet onderwijs	9
nee	80

Van deze ouders geeft de meerderheid aan dat de thuissituatie met kinderen op dit moment goed te doen is. Zo'n 20% geeft aan de situatie zwaar te vinden.

Figuur 7 Vraag 10: Hoe ervaar je de opvang en/of het thuisonderwijs van jouw kind(eren) thuis? - % (n=333)

2.4 Arbeidssituatie

Welke gevolgen heeft de coronacrisis op de arbeidssituatie van de respondenten? Kunnen ze (gedeeltelijk) thuiswerken? Welke gevolgen heeft het voor de werkvoorraad van ondernemers?

De helft van de respondenten werkt in loondienst. 8% is ondernemer, waarvan 5% ZZP'er (tabel 3). Iets meer dan een derde (35%) van alle werkende respondenten werkt in een vitale sector of heeft een cruciaal beroep, 11% heeft een partner die in een vitale sector werkt of cruciaal beroep heeft (tabel 4).

Tabel 3 Vraag 11: Werk of studeer je? Meerdere antwoorden mogelijk. % (n=2.035)

	Noord-Brabant
Ik werk in loondienst	49
Ik ben ZZP'er	5
Ik ben ondernemer	3
Ik studeer	12
Geen van deze	38

Tabel 4 Vraag 12: Werk je in een vitale sector of heb je een cruciaal beroep?* - % (n=1.031)

	Noord-Brabant
Ja	35
Nee ik niet, maar mijn partner wel	11
Nee	51
Weet ik niet	4

* Vraag gesteld alleen aan mensen die bij vraag 11 aangegeven hebben te werken.

Aan de mensen die in loondienst werken, is gevraagd welke situatie het meest op hen van toepassing is. Zo'n 40% werkt nog steeds op de (vaste) werklocatie. 39% kan het werk grotendeels nog blijven doen maar dan (grotendeels) vanuit huis. 8% van de respondenten geeft aan dat de werkgever werktijdverkorting heeft aangevraagd. 5% geeft aan het werk niet te kunnen doen en hier ook geen (financiële) ondersteuning van de werkgever voor te krijgen.

Tabel 5 Vraag 13: Welke stelling is het meest op jou van toepassing?* - % (n= 910)

	Noord-Brabant
Ik kan mijn werk doen op mijn (vaste) werklocatie	41
Ik kan op dit moment mijn werk blijven doen, (grotendeels) vanuit huis	39
Ik kan op dit moment mijn werk (deels) niet doen en mijn werkgever heeft werktijdverkorting (WW) voor mij aangevraagd	8
Ik kan mijn werk (deels) niet doen, maar ik krijg hierin geen (financiële) ondersteuning vanuit mijn werkgever	5
Ik ben ontslagen	0
Anders	7

* vraag gesteld alleen aan mensen die in loondienst werken

In de vragenlijst hebben we nog twee vragen toegevoegd die we alleen aan ZZP'ers en ondernemers met personeel gesteld hebben. Vanwege het lage aantal respondenten dat deze vraag heeft beantwoord zijn deze resultaten indicatief en hebben we deze niet opgenomen in deze rapportage.

2.5 Ervaringen met het coronavirus

In hoeverre hebben de panelleden zelf te maken met klachten die mogelijk wijzen op een coronabesmetting of heeft iemand in hun huishouden hier last van? En kennen zij mensen buiten het eigen huishouden die besmet zijn (geweest) met het coronavirus?

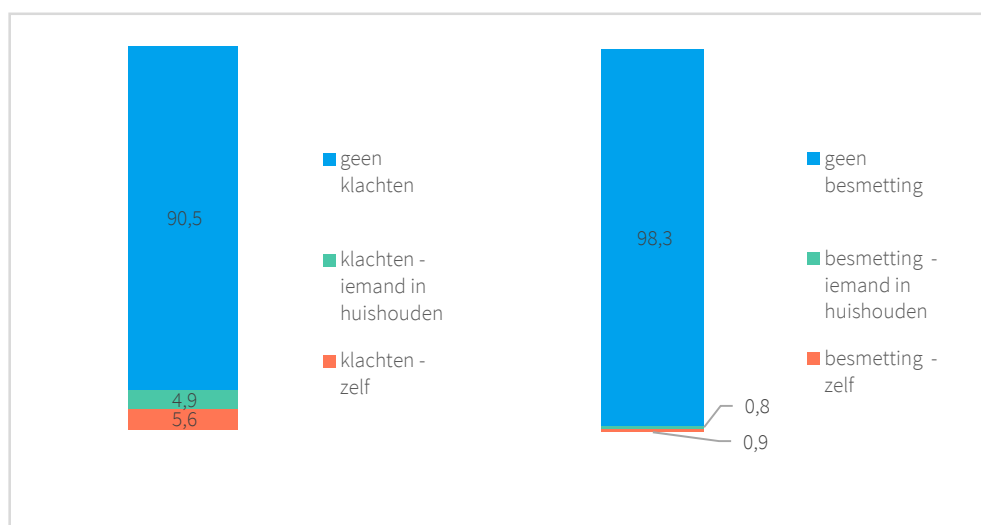
We merken hierbij op dat de resultaten op deze vraag niet overeenkomen met de daadwerkelijke cijfers die het RIVM dagelijks publiceert. De resultaten moeten dan ook niet doorgerekend worden op Brabants niveau, maar geven een indicatie van het aantal panelleden dat in eigen huishouden of in de vrienden- of familiekring met klachten of besmettingen te maken heeft.

Van de panelleden geeft 5,6% aan zelf klachten te ondervinden die kunnen wijzen op coronabesmetting (koorts, benauwdheid of hoesten) en bij 4,9% heeft (ook) iemand in het huishouden klachten, mogelijk wijzend op een coronabesmetting. 0,9% geeft aan zelf besmet te zijn met het coronavirus en 0,8% geeft aan dat dat het geval is bij iemand in het huishouden (figuur 8).

Verder geeft een derde (33%) aan iemand buiten het eigen huishouden (in familie-, burenen vriendenkring) te kennen die besmet is (geweest) met het coronavirus.

Een op de tien respondenten geeft aan dat iemand in de persoonlijke kring is overleden aan de gevolgen van corona.

Figuur 8 Vraag 15 en 16: Heeft uzelf of iemand in uw huishouden klachten die mogelijk wijzen op een coronabesmetting of bent uzelf of iemand in uw huishouden daadwerkelijk besmet? - % (n=2.031)

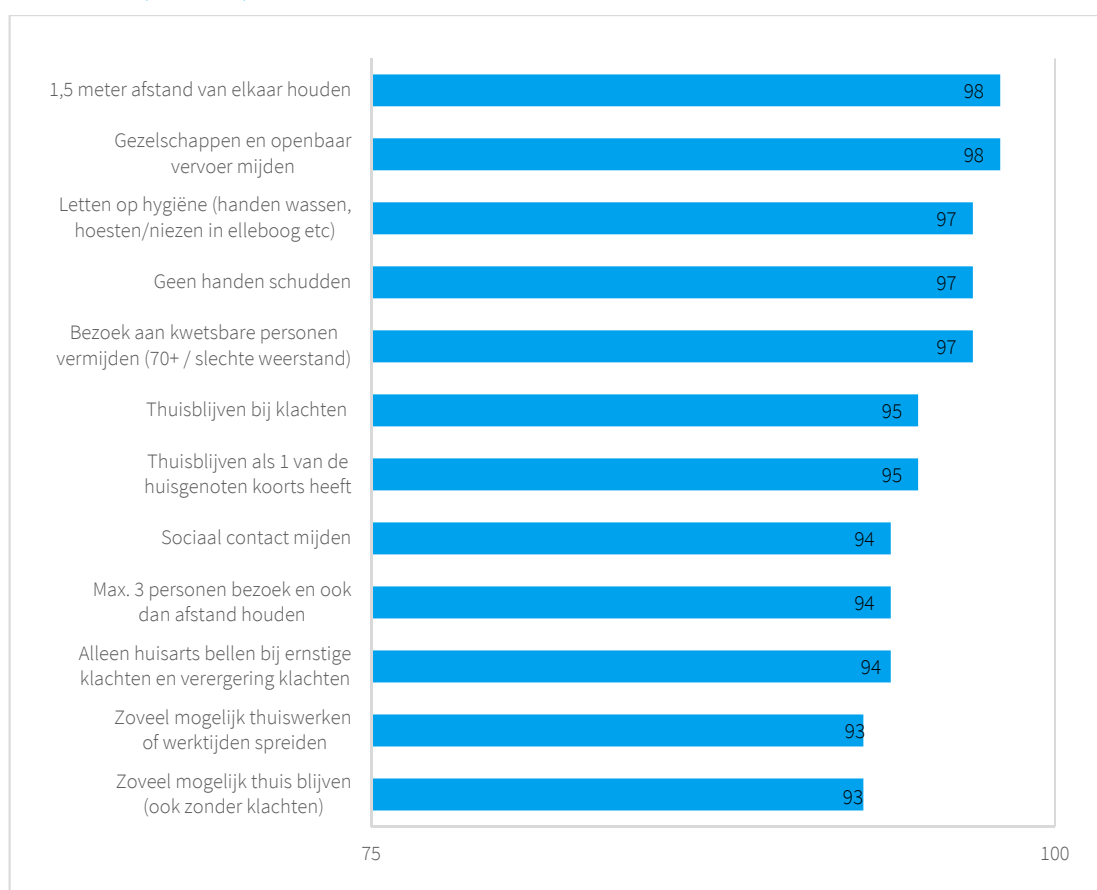
3 Adviezen en maatregelen

Vervolgens hebben we vragen gesteld over de verschillende adviezen die door het RIVM gegeven worden en maatregelen die door het kabinet in de afgelopen weken zijn genomen. Het veldwerk van het onderzoek is gestart kort na de persconferentie op dinsdag 31 maart toen Minister-president Rutte aankondigde dat de adviezen en maatregelen gelden tot en met 28 april.

3.1 Duidelijkheid en opvolging adviezen en maatregelen

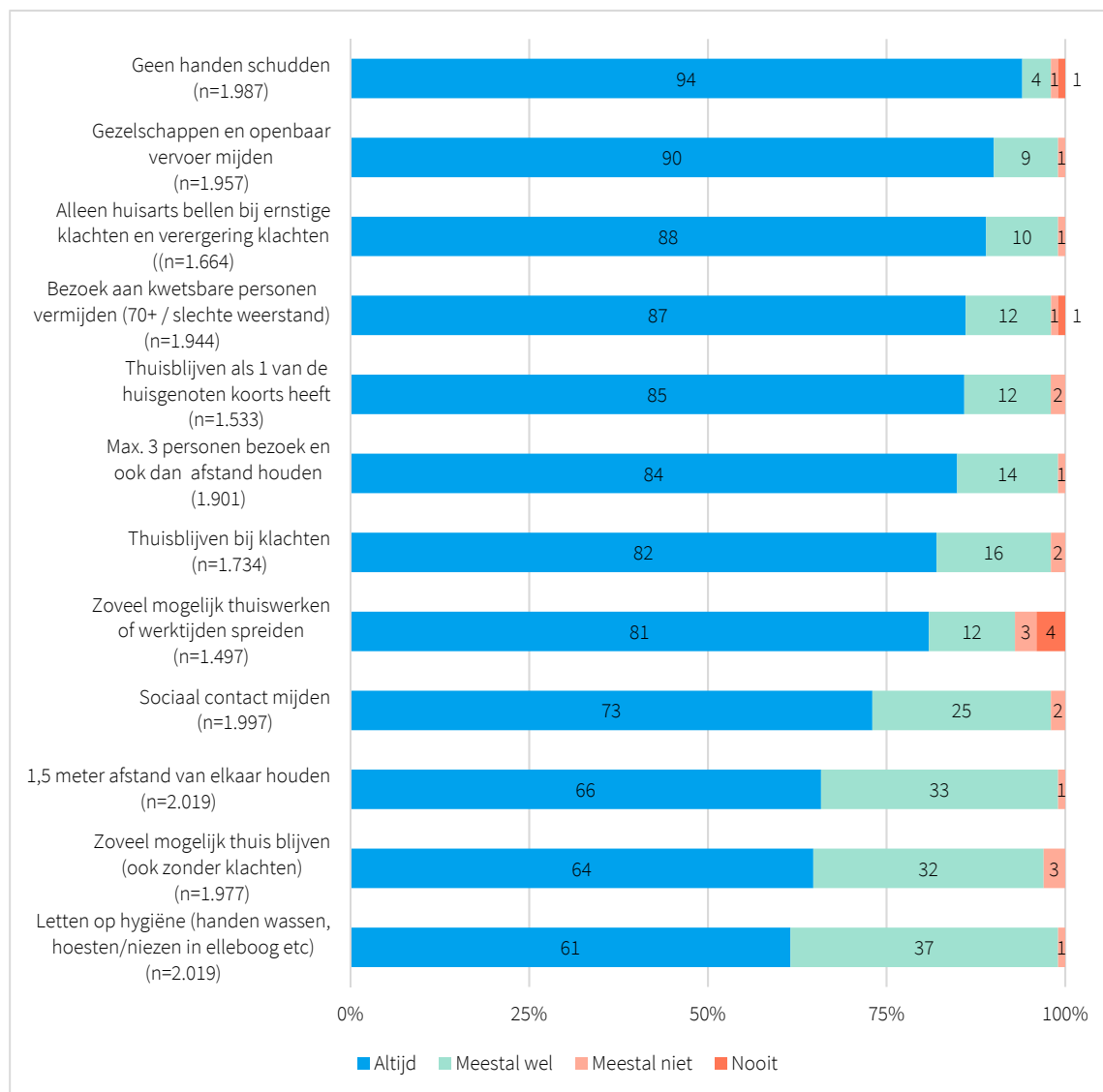
We legden de respondenten een aantal adviezen en maatregelen voor en vroegen in hoeverre deze duidelijk voor hen zijn en of ze deze adviezen ook daadwerkelijk opvolgen. Vrijwel iedereen geeft aan dat de adviezen en maatregelen duidelijk zijn.

Figuur 9 Vraag 19: Is het voor jou duidelijk wat het advies inhoudt? - % Ja (n=2.028)

Vervolgens hebben we gevraagd in hoeverre mensen de verschillende adviezen ook daadwerkelijk opvolgen. In de onderstaande figuur zien we dat de overgrote meerderheid de adviezen altijd of meestal wel opvolgt. Met name het zoveel mogelijk thuiswerken is een advies dat niet door iedereen opgevolgd wordt omdat zij bijvoorbeeld in een cruciale sector werken of werk doen waarbij thuiswerk niet mogelijk is.

Figuur 10 Vraag 20: In hoeverre volg je dit advies ook op? - %

Aan de mensen die aangeven de adviezen meestal niet of nooit op te volgen (11% in totaal) hebben we gevraagd naar de reden hiervan: de grootste groep geeft aan dat het niet lukt. Dit zijn voornamelijk mensen die doordat zij in een cruciaal beroep werken of werk doen waarbij thuiswerk niet mogelijk, het advies niet kunnen opvolgen.

Wat is de reactie van mensen als ze zien dat anderen de adviezen niet opvolgen? Brabanders reageren vooral met verbazing en boosheid hier op. 27% geeft aan anderen daar dan ook op aan te spreken.

Tabel 6 Vraag 22: Wat is jouw reactie als je ziet dat adviezen niet worden opgevolgd door mensen? Meerdere antwoorden mogelijk. - % (n=2.024)

	Noord-Brabant
Het verbaast me	58
Het maakt me boos	55
Ik zeg er wat van	27
Het maakt me angstig	15
Ik snap dat wel	8
Het maakt me niet zoveel uit	3
Anders	4
Geen mening	2

3.2 Mening over adviezen en maatregelen

80% van de Brabanders vindt alle genomen maatregelen goed. 16% vind dat er te weinig maatregelen zijn genomen, 4% had er juist meer gezien.

Figuur 11 Vraag 23: Wat vind je in het algemeen van de genomen maatregelen? - % (n=1.962)

Ondanks het feit dat het merendeel van de mensen alle maatregelen goed vindt, heeft 43% wel moeite met een of enkele maatregelen. Met name hebben zij moeite met het sluiten van horecagelegenheden zoals restaurants of cafés (17%), het bezoekverbod bij verpleeghuizen en sommige andere zorginstellingen en het sluiten van kapperszaken et cetera en sport- en fitnessclubs (tabel 7).

Tabel 7 Vraag 24: Met welke maatregelen heb je het meeste moeite? (max. 5 antwoorden mogelijk) - % (n=2.022)

	Noord-Brabant
Ik heb geen moeite met de genomen maatregelen	57
Ik heb wel moeite met een of meerdere maatregelen	43
Sluiten van de eet- en drinkgelegenheden (restaurants, snackbars, cafés)	17
Geen bezoek toegestaan aan verpleeghuizen en andere zorginstellingen	15
Sluiten van kapperszaken, nagelsalons en schoonheidsspecialisten etc.	13
Sluiten van sport- en fitnessclubs	13
Sluiten van de scholen en kinderdagverblijven	9
Afgelasting (vergunningsplichtige) evenementen en bijeenkomsten	8
Boetes kunnen uitgedeeld worden als mensen zich niet houden aan het verbod op groepsvorming op de aangewezen plaatsen	4
Sluiten van de Nederlandse grenzen voor mensen van buiten Europa	3
Winkels en het openbaar vervoer worden verplicht om maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat mensen afstand houden	3
Burgemeesters kunnen gebieden aanwijzen waar groepsvorming verboden is	2
Bedrijven kunnen boetes krijgen als zij zich niet houden aan de maatregelen	2
Verzoek aan onderwijsinstellingen om online onderwijs aan te bieden	2
Noodopvang voor kinderen van ouders in vitale beroepen	2
Sluiten van casino's	1

Vervolgens hebben we de respondenten nog enkele stellingen voorgelegd over de adviezen en maatregelen. We zien dat de meningen hierover sterk uiteen lopen.

Zo vindt 28% dat er nog te veel mensen in hun directe omgeving zijn die zich niet aan de adviezen houden, voor 42% geldt dit niet. De helft van de respondenten geeft aan dat het vooral jongeren zijn die zich niet aan de adviezen houden, 21% is het niet met die stelling eens. Ook vindt bijna de helft dat alle niet-essentiële winkels dicht kunnen, alleen supermarkten, drogisterijen en apotheken zouden open moeten blijven, 22% vindt dit geen goed idee. Een derde vindt dat speeltuinen en parken open moeten blijven, 36% is van mening dat deze dicht moeten. Tot slot vindt 31% dat mensen die tot risicogroepen behoren niet voorzichtig genoeg zijn, 26% is van mening dat zij wel voorzichtig genoeg zijn.

Tabel 8 Vraag 25: In hoeverre ben je het eens of oneens bent met onderstaande stellingen? - % (n=2.021)

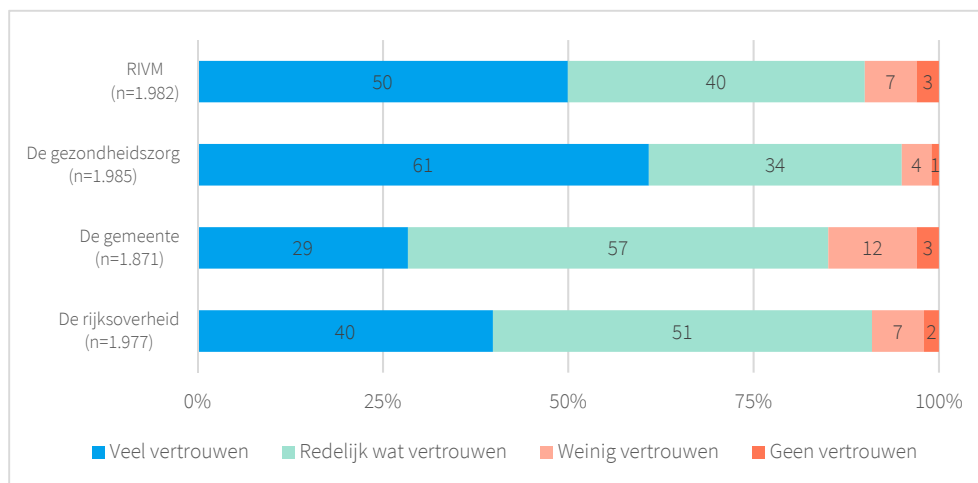
Noord-Brabant	(helemaal) eens	niet eens, niet oneens	(helemaal) oneens
Er zijn nog te veel mensen in mijn woonomgeving die zich niet houden aan de adviezen	28	30	42
Het zijn vooral de jongeren die zich niet aan de adviezen houden	50	30	21
Supermarkten, drogisterijen en apotheken moeten open blijven, maar andere winkels kunnen dicht	48	30	22
Speeltuinen en parken moeten open blijven	34	30	36
Mensen die tot risicogroepen behoren, zijn niet voorzichtig genoeg	31	44	26

3.3 Vertrouwen in aanpak crisis door instanties

Hoeveel vertrouwen hebben Brabanders in de aanpak van de coronacrisis door verschillende instanties?

De overgrote meerderheid heeft redelijk tot veel vertrouwen in de genoemde instanties (RIVM, de gezondheidszorg, de gemeente en de rijksoverheid).

Figuur 12 Vraag 26: Hoeveel vertrouwen heb je in de aanpak van de coronacrisis door...? - %

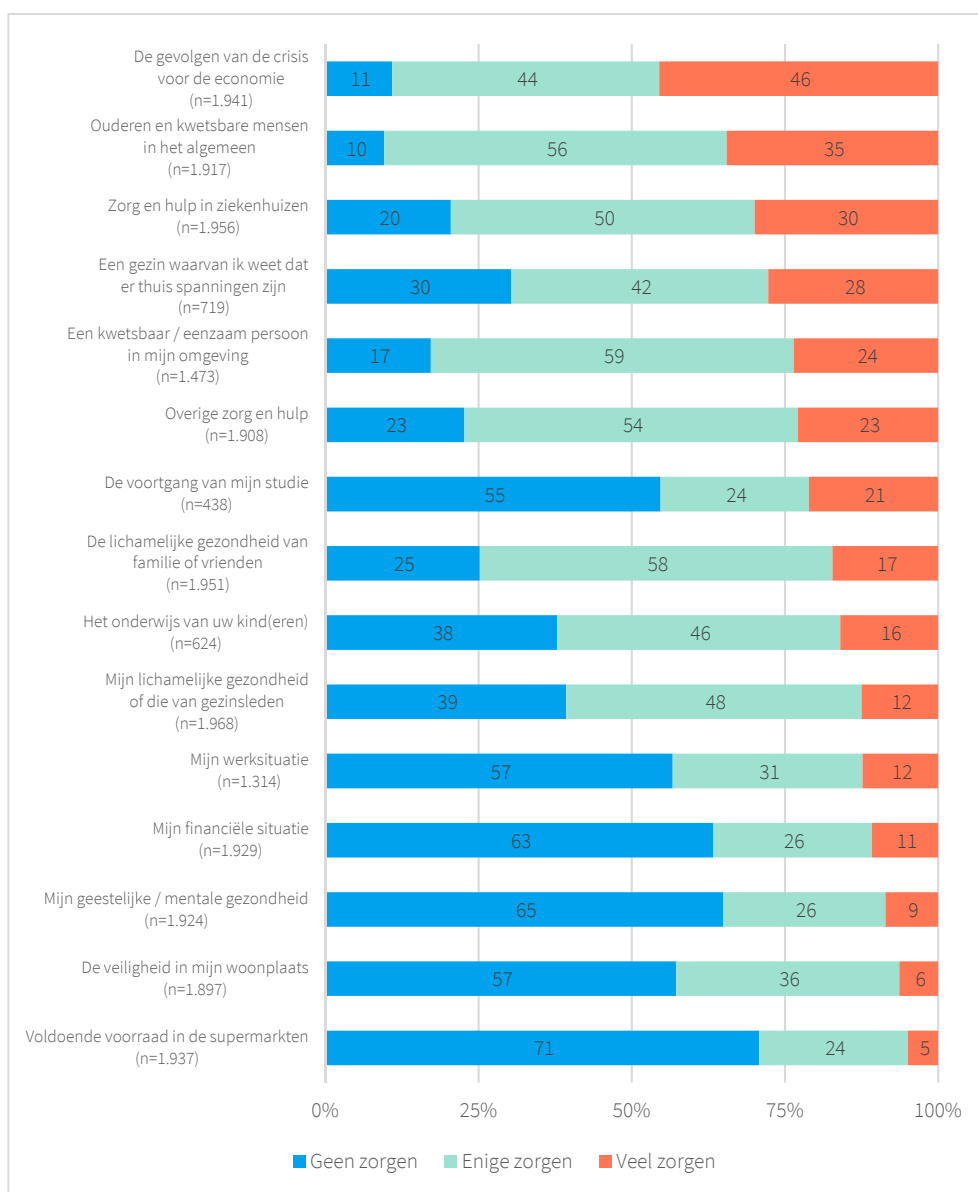
4 Zorgen door de coronacrisis

In hoeverre maken inwoners van Brabant zich zorgen door de coronacrisis? En waarover zijn zij het meest (of minst) bezorgd?

De meeste mensen maken zich zorgen over de economische gevolgen van de crisis (46% veel zorgen), ouderen en kwetsbare groepen (35%) en de zorg en hulp in ziekenhuizen (30%). 12% van de respondenten maakt zich veel zorgen over de eigen lichamelijke gezondheid of die van gezinsleden en 9% over de eigen mentale gezondheid.

12% maakt zich veel zorgen over hun werksituatie en 11% over hun financiële situatie. De minste zorgen maken respondenten zich over de voorraad in supermarkten (5% veel zorgen).

Figuur 13 Vraag 27: In hoeverre maak je je op dit moment zorgen over... - %

Mensen hebben ook andere zaken genoemd waarover zij zich zorgen maken. Denk hierbij aan de zorgen over hoe lang deze crisis nog gaat duren en wat er zal gebeuren met de maatregelen of zorgen over andere mensen die zich niet aan de maatregelen houden.

Ook hebben we gevraagd wat mensen op dit moment het meest missen. 73% van de respondenten heeft deze open vraag beantwoord. Het merendeel geeft aan het sociale contact te missen, het 'echte' fysieke contact met voornamelijk vrienden en familie. Maar ook direct contact met ook collega's wordt door veel mensen gemist.

Ook missen respondenten het uitgangsleven en het bezoek aan horecagelegenheden zoals een café, terras en restaurant. Tot slot worden ook de sportvoorzieningen gemist, zowel de sportscholen als de sportverenigingen.

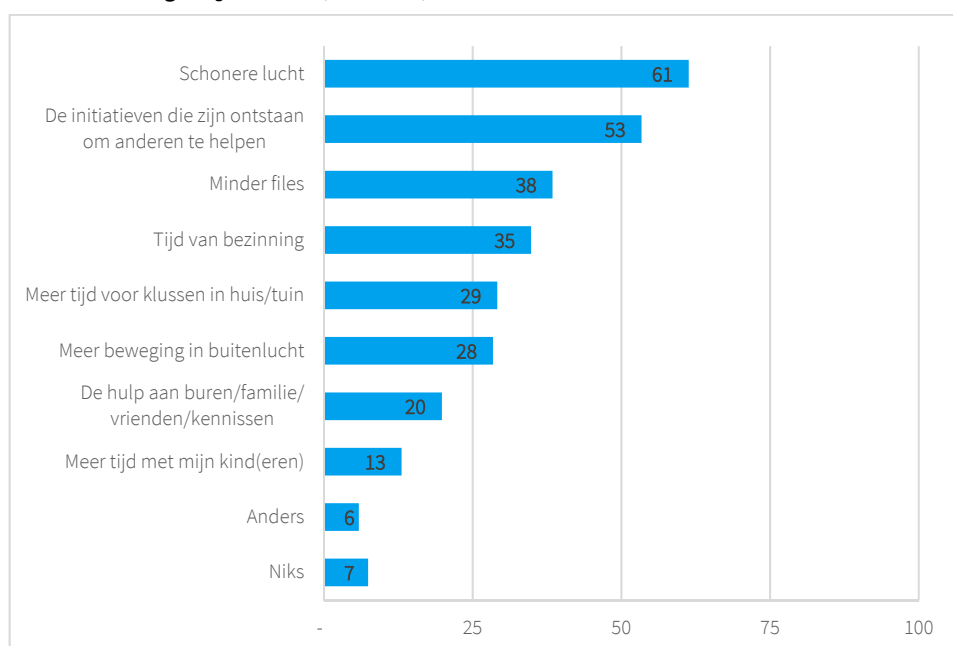
5 Positieve gevolgen coronacrisis

De coronacrisis heeft niet alleen negatieve gevolgen. We hebben gevraagd welke positieve gevolgen mensen ervaren in deze tijd en of er maatschappelijke initiatieven zijn waaraan zij een bijdrage leveren.

5.1 Positieve gevolgen

De grootste groep (61%) ervaart de schonere lucht als positief effect van de coronacrisis. Ook de initiatieven die ontstaan zijn om anderen te helpen wordt door een meerderheid als positief ervaren. Bijna 4 op de 10 mensen (38%) noemen het afgenomen aantal files als positief en 35% ervaart de tijd voor bezinning die ze nu hebben als positief. 7% ervaart geen positieve gevolgen van de crisis.

Figuur 14 Vraag 28: Wat ervaar je als positief in deze tijd? Meerdere antwoorden mogelijk. - % (n=2.016)

5.2 Maatschappelijke initiatieven

We hebben in een open vraag gevraagd of mensen op dit moment actief betrokken zijn bij een initiatief om anderen te helpen en wat dit initiatief dan inhoudt. Mensen geven aan boodschappen te doen voor anderen, denk aan familie, vrienden of burens. Sommigen geven aan vaker een praatje te maken met een buur, even te vragen hoe het gaat, een oogje in het zeil houden, de eenzaamheid een beetje tegengaan. Ook genoemd worden het verzorgen van maaltijden van anderen en het opvangen van andermans kinderen.

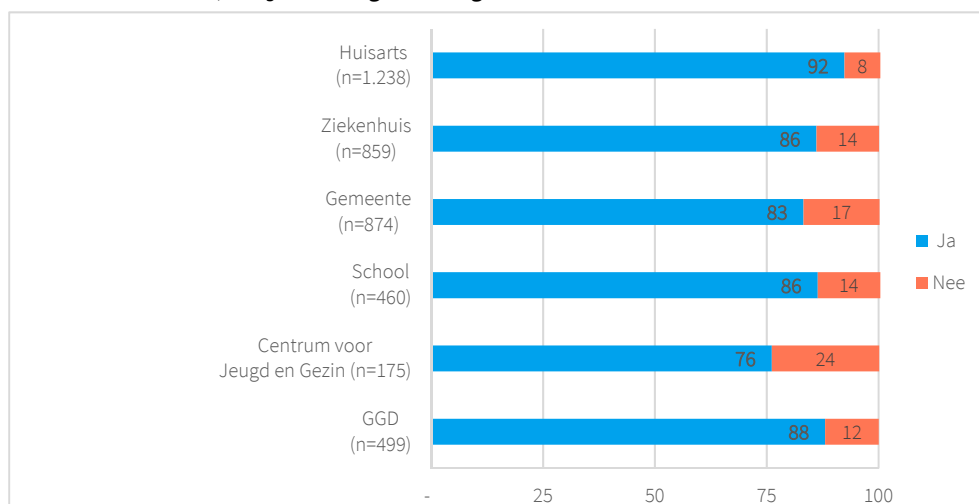
6 Hulpvragen en informatievoorziening

Kunnen mensen in deze periode met hun hulpvragen terecht bij instanties? En wat vinden ze over het algemeen van de informatievoorziening rondom deze crisis?

6.1 Informatie en communicatie

We hebben gevraagd of men goed met hun vragen (telefonisch of online) terecht kunnen bij verschillende instanties. Voor het merendeel van de respondenten geldt dat zij deze vraag niet beantwoord hebben omdat zij geen vraag gesteld hebben aan een organisatie. Het aantal respondenten dat de vraag heeft ingevuld ziet u in de onderstaande figuur. Het merendeel van de mensen die wel een vraag gesteld hebben, geeft aan hiervoor goed terecht te hebben gekund bij de betreffende instantie. 24% geeft aan niet goed terecht te kunnen bij het Centrum voor Jeugd en Gezin, 17% kan niet goed terecht met vragen bij de gemeente.

Figuur 15 Vraag 31: Kun je met jouw vragen goed terecht (telefonisch of online) bij de volgende organisaties? - %

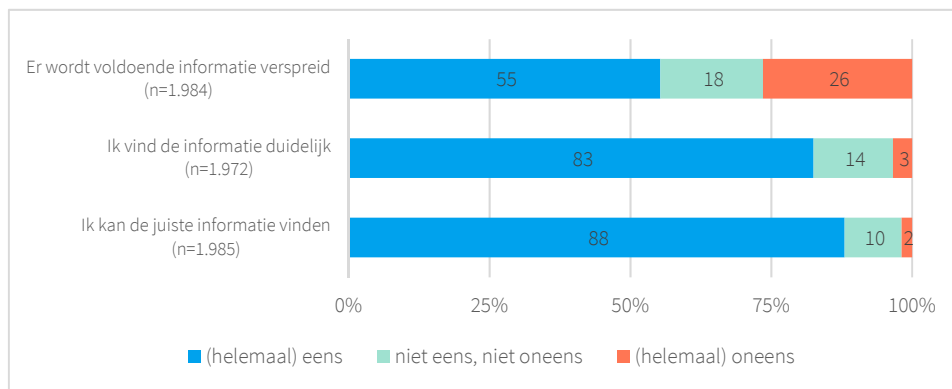

6.2 Mening over informatievoorziening

Wat vinden Brabanders van de informatie die op dit moment over heet coronavirus en de coronacrisis wordt verspreid?

Een ruime meerderheid vindt de informatie die verspreid wordt duidelijk (83%) en kan ook de juiste informatie vinden (88%). Over de stelling [Er wordt voldoende informatie] verspreid zijn de meningen meer verdeeld: 55% vindt van wel, 26% vindt van niet.

Figuur 16 Vraag 32: Wat vind je in het algemeen van de informatie die op dit moment over het coronavirus en de coronacrisis verspreid wordt? - %

Bij de toelichting die mensen op deze vraag konden geven, geeft een aantal van de respondenten aan het moeilijk te vinden om te bepalen wat wel en niet waar is van alle informatie die verspreid wordt. Men hoort veel tegenstrijdige informatie vanuit de grote hoeveelheid experts die in veel televisieprogramma's en online aan het woord komen. Ook ervaart een aantal mensen een overvloed aan informatie. De media staat vol met coronanieuws, wat mensen overprikkelt en irriteert.

Bijlage A Resultaten uitgesplitst naar leeftijdsgroepen

1. Persoonlijke situatie

Tabel 9 Vraag 1: Hoe voel je je door de huidige situatie? Meerdere antwoorden mogelijk. - %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		245	304	335	733	419
boos	5	7	9	3	2	2
bang	16	16	16	17	18	11
verdrietig	16	11	19	15	18	17
gespannen/gestrest	21	28	32	22	13	10
bezorgd	63	48	55	64	70	76
rustig	37	39	38	41	36	33
blij	4	9	5	2	1	0
machteloos	40	41	36	40	42	44
gefrustreerd	12	23	19	9	7	4
anders	4	6	5	4	3	3

Tabel 10 Vraag 2: Hoe aangedaan ben je door de huidige situatie? Geef dit aan met een rapportcijfer van 1 (helemaal niet) tot en met 10 (heel erg). - %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		241	301	331	728	412
Gemiddelde cijfer	6,6	6,3	6,4	6,5	6,7	7,0
1-5	25	27	26	28	24	19
6-7	40	47	43	38	38	35
8-10	35	26	30	34	38	46

2. Zelfredzaamheid en samenredzaamheid

Tabel 11 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

Boodschappen doen	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		242	301	331	720	413
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	86	87	88	93	88	74
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	9	10	9	5	8	16
Nee, maar ik krijg sinds de corona-situatie hulp	3	3	1	1	4	8
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	1	1	2	1	1	2

Tabel 12 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

Huishoudelijke taken	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		238	300	333	723	415
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	85	88	87	89	86	74
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	11	9	9	8	12	21
Nee, maar ik krijg sinds de corona-situatie hulp	1	2	1	1	1	1
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	2	2	3	2	1	4

Tabel 13 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

Administratie / financiën	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		218	291	329	713	408
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	89	79	87	93	92	90
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	9	14	10	5	6	10
Nee, maar ik krijg sinds de corona-situatie hulp	1	3	1	1	1	0
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	2	4	2	1	1	0

Tabel 14 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

Algemene dagelijkse activiteiten: wassen, aankleden e.d.	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		243	301	331	719	414
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	95	94	94	98	95	93
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	4	3	5	1	4	7
Nee, maar ik krijg sinds de corona-situatie hulp	1	2	0	0	0	0
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	1	1	2	1	0	1

Tabel 15 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

De opvoeding van mijn kinderen	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		57	186	205	184	34
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	95	76	81	92	92	92
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	4	16	15	6	6	7
Nee, maar ik krijg sinds de corona-situatie hulp	1	3	1	2	1	0
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	1	4	4	0	1	1

Tabel 16 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

Mijn lichamelijke gezondheid	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		244	297	332	720	417
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	83	85	85	83	83	76
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	13	9	10	14	14	20
Nee, maar ik krijg sinds de corona-situatie hulp	1	2	1	1	1	0
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	3	3	4	2	2	4

Tabel 17 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

Mijn psychische / geestelijke gezondheid	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		230	293	323	705	399
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	82	72	76	86	87	88
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	13	18	18	11	9	9
Nee, maar ik krijg sinds de corona-situatie hulp	1	1	1	1	1	1
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	4	8	5	3	2	2

Tabel 18 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

Het aangaan / onderhouden van sociale contacten	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		238	292	325	696	400
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	84	78	84	86	88	84
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	11	14	11	10	9	14
Nee, maar ik krijg sinds de corona-situatie hulp	2	3	2	1	1	1
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	3	5	3	3	2	1

Tabel 19 Vraag 4: Hoe tevreden ben je momenteel over het geheel genomen met jouw leven? Geef dit aan met een rapportcijfer van 1 (helemaal niet) tot en met 10 (helemaal wel). - %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		244	303	334	732	417
Gemiddelde cijfer	7,1	7,1	6,7	7,1	7,2	7,4
1-5	12	12	16	13	11	7
6-7	45	45	51	44	44	41
8-10	43	43	32	43	46	52

Tabel 20 Vraag 5: Is deze score beter of slechter voor jou dan vóór 27 februari (na de eerste coronabesmetting in Nederland) of hetzelfde? - %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		245	304	335	733	419
beter	3	5	5	3	1	3
hetzelfde	57	56	49	59	58	62
slechter	40	39	46	38	41	34

Tabel 21 Vraag 6: Voel je je wel eens eenzaam of alleen? Zo ja, hoe vaak? - %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		245	304	335	733	419
ja, vrijwel altijd	2	1	4	1	1	1
ja, meestal	8	13	9	6	5	6
soms wel, soms niet	27	39	32	25	21	20
nee, meestal niet	32	30	30	35	31	33
nee, vrijwel nooit	32	18	25	33	42	41

Tabel 22 Vraag 7: Voel je je meer of minder eenzaam dan vóór 27 februari (na de eerste coronabesmetting in Nederland) of hetzelfde? - %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		245	304	335	733	419
ik voel me minder eenzaam	3	4	4	3	1	1
ik voel me eenzamer	35	49	38	27	31	31
er is niets veranderd	62	47	58	70	67	68

3. Persoonlijke situatie: kinderen

Tabel 23 Vraag 9: Heb je kinderen die normaal gesproken op de basisschool of het voortgezet onderwijs zitten of van kinderopvang (crèche of BSO) gebruik maken? Meerdere antwoorden mogelijk. - %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		243	302	334	727	416
ja, kinderopvang	7	4	24	3	1	0
ja, basisschool	11	5	35	13	1	0
ja, voortgezet onderwijs	9	1	11	29	3	1
nee	80	91	48	64	96	99

Tabel 24 Vraag 10: Hoe ervaar je de opvang en/of het thuisonderwijs van jouw kind(eren) thuis? - %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		22	156	122	31	1
het is goed te doen	43	36	34	55	72	100
het gaat wel	39	38	43	36	21	0
het is zwaar	18	27	24	10	6	0

[Uitsplitsingen naar leeftijd zijn niet opgenomen vanwege te lage N.]

4. Ervaringen met het coronavirus

Tabel 25 Vraag 16: Is er op dit moment iemand in jouw huishouden met klachten die kunnen wijzen op coronabesmetting (koorts, benauwdheid of hoesten)? - %

Huishouden - klachten	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		241	302	334	724	416
Ja, ik zelf	6	8	7	5	5	3
Ja, iemand uit mijn huishouden	5	10	5	5	3	1
Nee	91	83	90	90	92	96

Tabel 26 Vraag 16: Is er op dit moment iemand in jouw huishouden met een vastgestelde (dus positief geteste) coronabesmetting? - %

Huishouden - besmetting (positief getest)	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		241	302	334	724	416
Ja, ik zelf	1	2	1	1	0	0
Ja, iemand uit mijn huishouden	1	2	1	1	0	0
Nee	98	96	98	98	100	100

Tabel 27 Vraag 17: Ken je iemand buiten jouw huishouden maar in jouw familie-, bure- en vriendenkring met een vastgestelde (dus positief geteste) coronabesmetting? - %

Familie, bure-, vriendenkring besmetting (positief getest)	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		241	302	334	724	416
Ja	33	36	33	34	31	32
Nee	67	64	67	66	69	68

Tabel 28 Vraag 18: Het kan zijn dat er iemand in jouw persoonlijke kring is overleden aan de gevolgen van corona? Is dat in jouw situatie het geval? - %

Directe omgeving overlijden door corona	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		241	302	334	724	416
Ja	10	10	5	10	10	14
Nee	90	90	95	90	90	86

5. Adviezen en maatregelen

Tabel 29 Vraag 19: Is het voor jou duidelijk wat het advies inhoudt? - % Ja

% Ja	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		241	302	333	723	415
Let op uw hygiëne (vaak/vaker uw handen wassen, gebruik papieren zakdoeken, zit zo min mogelijk aan uw gezicht, hoesten / niezen in elleboog)	97	97	96	99	98	97
Geen handen schudden	97	93	97	99	98	96
Houd 1,5 meter afstand van elkaar	98	94	98	97	99	100
Blijf thuis als u last heeft van neusverkoudheid, hoesten, keelpijn of koorts	95	92	94	96	97	95
Blijf thuis als één van uw huisgenoten last heeft van koorts (geldt niet voor mensen in vitale beroepen)	95	90	93	95	98	97
Bel alleen met de huisarts bij ernstige klachten en als de klachten erger worden (koorts en hoest/ademt moeilijk)	94	90	93	95	96	96

% Ja	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
Blijf zoveel mogelijk thuis, ook als u geen klachten heeft	93	92	93	96	92	90
Mijd sociaal contact: zoek andere mensen niet op als het niet nodig is	94	91	94	97	96	94
Maximaal drie mensen op bezoek en houd ook dan afstand tot elkaar	94	87	94	96	97	97
Beperk bezoek aan kwetsbare personen (70 plussers en mensen met slechte weerstand)	97	94	96	98	97	97
Vermijd (grote) gezelschappen en openbaar vervoer	98	96	96	98	99	98
Probeer zoveel mogelijk thuis te werken of de werktijden te spreiden	93	90	91	94	95	96

Tabel 30 Vraag 20: In hoeverre volg je dit advies ook op? - % Altijd

% Altijd	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		239	299	322	722	413
Let op uw hygiëne (vaak/vaker uw handen wassen, gebruik papieren zakdoeken, zit zo min mogelijk aan uw gezicht, hoesten / niezen in elleboog)	61	52	59	60	64	68
Geen handen schudden	94	85	92	97	97	97
Houd 1,5 meter afstand van elkaar	66	42	58	61	77	87
Blijf thuis als u last heeft van neusverkoudheid, hoesten, keelpijn of koorts	82	71	77	84	89	89
Blijf thuis als één van uw huisgenoten last heeft van koorts (geldt niet voor mensen in vitale beroepen)	85	75	82	86	92	90
Bel alleen met de huisarts bij ernstige klachten en als de klachten erger worden (koorts en hoest/ademt moeilijk)	88	82	84	88	92	95
Blijf zoveel mogelijk thuis, ook als u geen klachten heeft	64	53	61	69	67	71
Mijd sociaal contact: zoek andere mensen niet op als het niet nodig is	73	58	67	74	79	87
Maximaal drie mensen op bezoek en houd ook dan afstand tot elkaar	84	70	83	84	90	94
Beperk bezoek aan kwetsbare personen (70 plussers en mensen met slechte weerstand)	87	87	85	81	88	91
Vermijd (grote) gezelschappen en openbaar vervoer	90	79	90	91	94	97
Probeer zoveel mogelijk thuis te werken of de werktijden te spreiden	81	76	74	76	86	96

[Vraag 21 over toelichting waarom adviezen niet worden opgevolgd verwijderd vanwege lage N]

Tabel 31 Vraag 22: Wat is jouw reactie als je ziet dat adviezen niet worden opgevolgd door mensen? Meerdere antwoorden mogelijk. - %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		240	302	332	721	415
het verbaast me	58	58	61	61	59	54
het maakt me boos	55	48	53	56	61	58
ik zeg er wat van	27	18	26	29	31	30
het maakt me angstig	15	12	12	11	18	19
ik snap dat wel	8	10	9	7	7	6
het maakt me niet zoveel uit	3	8	4	1	2	2
anders	4	6	4	5	3	4
geen mening	2	2	3	4	2	1

Tabel 32 Vraag 23: Wat vind je in het algemeen van de genomen maatregelen? - %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		233	291	321	696	407
Ik vind alle maatregelen goed	80	71	73	82	87	89
Ik vind dat er te weinig maatregelen zijn genomen	16	26	21	14	10	9
Ik vind dat er teveel maatregelen zijn genomen	4	4	6	4	2	2

Tabel 33 Vraag 24: Met welke maatregelen heb je het meeste moeite? (max. 5 antwoorden mogelijk) - %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		239	302	332	720	415
Ik heb geen moeite met de maatregelen	57	36	52	64	68	65
Ik heb moeite met een of enkele maatregelen	43	64	48	36	32	35
Sluiten van de scholen en kinderdagverblijven	9	12	18	7	4	4
Noodopvang voor kinderen van ouders in vitale beroepen	2	2	3	2	1	1
Verzoek aan onderwijsinstellingen om online onderwijs aan te bieden	2	8	2	0	1	0
Sluiten van de eet- en drinkgelegenheden (restaurants, snackbars, cafés)	17	29	18	12	12	12
Sluiten van sport- en fitnessclubs	13	24	14	11	5	11
Sluiten van de Nederlandse grenzen voor mensen van buiten Europa	3	5	6	1	2	3
Afgelasting (vergunningsplichtige) evenementen en bijeenkomsten	8	21	9	5	3	3

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
Geen bezoek toegestaan aan verpleeghuizen en andere zorginstellingen	15	14	12	13	17	20
Sluiten van casino's	1	3	1	0	0	1
Sluiten van kapperszaken, nagelsalons en schoonheidsspecialisten etc.	13	20	11	10	10	13
Burgemeesters kunnen gebieden aanwijzen waar groepsvorming verboden is. Je mag in dat gebied dan niet met meer dan 3 personen samenkomen	2	7	2	2	1	1
Boetes kunnen uitgedeeld worden als mensen zich niet houden aan het verbod op groepsvorming op de aangewezen plaatsen	4	8	5	2	2	2
Winkels en het openbaar vervoer worden verplicht om maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat mensen afstand houden, bijvoorbeeld via een deurbeleid	3	6	2	4	2	4
Bedrijven kunnen boetes krijgen als zij zich niet houden aan de maatregelen	2	4	2	3	1	1

Tabel 34 Vraag 25: In hoeverre ben je het eens of oneens bent met onderstaande stellingen? - % (helemaal) eens

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		239	302	331	720	415
Er zijn nog te veel mensen in mijn woonomgeving die zich niet houden aan de adviezen	28	37	34	22	24	22
Het zijn vooral de jongeren die zich niet aan de adviezen houden	50	46	45	51	53	55
Supermarkten, drogisterijen en apotheken moeten open blijven, maar andere winkels kunnen dicht	48	62	47	38	44	52
Speeltuinen en parken moeten open blijven	34	34	30	33	34	30
Mensen die tot risicogroepen behoren, zijn niet voorzichtig genoeg	31	45	36	26	20	28

6. Vertrouwen

Tabel 35 Vraag 26: Hoeveel vertrouwen heb je in de aanpak van de coronacrisis door...? - %

De rijksoverheid	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		230	294	323	704	412
Veel vertrouwen	40	32	35	40	46	46
Redelijk wat vertrouwen	51	57	53	49	48	50
Weinig vertrouwen	7	10	8	9	5	4
Geen vertrouwen	2	1	4	2	1	1

Tabel 36 Vraag 26: Hoeveel vertrouwen heb je in de aanpak van de coronacrisis door...? - %

De gemeente	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		211	277	306	675	389
Veel vertrouwen	29	20	24	26	36	34
Redelijk wat vertrouwen	57	58	60	58	53	56
Weinig vertrouwen	12	18	13	14	9	8
Geen vertrouwen	3	3	3	2	2	2

Tabel 37 Vraag 26: Hoeveel vertrouwen heb je in de aanpak van de coronacrisis door...? - %

De gezondheidszorg	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		232	293	325	710	411
Veel vertrouwen	61	51	57	63	66	66
Redelijk wat vertrouwen	34	41	36	31	33	32
Weinig vertrouwen	4	8	5	5	1	2
Geen vertrouwen	1	1	1	0	1	0

Tabel 38 Vraag 26: Hoeveel vertrouwen heb je in de aanpak van de coronacrisis door...? - %

RIVM	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		230	294	323	710	411
Veel vertrouwen	50	43	41	48	55	61
Redelijk wat vertrouwen	40	45	43	39	38	35
Weinig vertrouwen	7	9	9	10	5	3
Geen vertrouwen	3	2	7	3	2	1

7. Zorgen door de coronacrisis

Tabel 39 Vraag 27: In hoeverre maak je je op dit moment zorgen over ... - %

Mijn lichamelijke gezondheid of die van gezinsleden	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		227	288	327	704	408
Geen zorgen	39	43	42	43	35	34
Enige zorgen	48	44	46	46	52	54
Veel zorgen	12	13	12	11	13	14
De lichamelijke gezondheid van familie of vrienden						
n		225	287	324	704	400
Geen zorgen	25	27	27	25	23	23
Enige zorgen	58	53	52	59	62	61
Veel zorgen	17	19	21	16	15	16
Mijn geestelijke / mentale gezondheid						
n		225	285	318	691	392
Geen zorgen	65	53	58	70	71	73
Enige zorgen	26	33	30	23	24	22
Veel zorgen	9	14	12	7	6	5
Mijn financiële situatie						
n		225	285	323	691	391
Geen zorgen	63	49	54	60	72	81
Enige zorgen	26	33	31	29	22	15
Veel zorgen	11	18	15	11	7	4
Mijn werksituatie						
n		213	264	301	439	89
Geen zorgen	57	43	54	59	68	78
Enige zorgen	31	37	35	30	24	16
Veel zorgen	12	20	11	11	8	6
De gevolgen van de crisis voor de economie						
n		221	287	323	700	396
Geen zorgen	11	19	13	11	6	7
Enige zorgen	44	46	51	46	41	34
Veel zorgen	46	35	36	44	53	59
De voortgang van mijn studie						
n		153	86	86	82	30
Geen zorgen	55	29	72	77	75	90
Enige zorgen	24	33	18	16	20	8
Veel zorgen	21	38	10	7	4	1
Het onderwijs van uw kind(eren)						
n		56	160	185	153	66
Geen zorgen	38	59	35	35	36	26
Enige zorgen	46	21	45	53	54	55
Veel zorgen	16	20	20	11	11	19
Een kwetsbaar / eenzaam persoon in mijn omgeving						
n		186	220	262	518	278
Geen zorgen	17	21	23	20	13	7
Enige zorgen	59	52	54	60	64	69
Veel zorgen	24	28	22	20	24	24

Een gezin waarvan ik weet dat er thuis spanningen zijn	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		117	132	126	229	109
Geen zorgen	30	31	36	43	19	17
Enige zorgen	42	42	36	41	48	47
Veel zorgen	28	27	28	17	33	35
Ouderen en kwetsbare mensen in het algemeen						
n		221	274	323	686	400
Geen zorgen	10	16	14	10	4	6
Enige zorgen	56	53	55	58	58	56
Veel zorgen	35	32	31	32	37	39
Voldoende voorraad in de supermarkten						
n		223	281	323	694	402
Geen zorgen	71	68	63	74	75	73
Enige zorgen	24	24	32	20	21	25
Veel zorgen	5	8	5	6	3	3
Zorg en hulp in ziekenhuizen						
n		223	285	324	703	408
Geen zorgen	20	24	21	24	17	18
Enige zorgen	50	53	50	48	51	46
Veel zorgen	30	24	29	28	32	36
Overige zorg en hulp						
n		212	278	322	691	391
Geen zorgen	23	27	26	26	18	19
Enige zorgen	54	55	51	55	57	53
Veel zorgen	23	18	23	19	25	28
De veiligheid in mijn woonplaats						
n		214	276	313	690	391
Geen zorgen	57	66	64	62	49	45
Enige zorgen	36	27	30	33	43	48
Veel zorgen	6	7	5	5	7	7

8. Positieve effecten coronacrisis

Tabel 40 Vraag 28: Wat ervaren je als positief in deze tijd? Meerdere antwoorden mogelijk. - %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		239	301	330	718	414
Niks	7	8	7	9	8	5
Meer beweging in buitenlucht	28	42	27	21	21	32
Minder files	38	38	37	40	37	40
Tijd van bezinning	35	30	35	32	35	42
Meer tijd met mijn kind(eren)	13	7	34	19	4	1
Meer tijd voor klussen in huis/tuin	29	32	29	28	26	31
Schonere lucht	61	57	55	57	66	72
De hulp aan burens/familie/vrienden/kennissen	20	19	16	20	21	24
De initiatieven die zijn ontstaan om anderen te helpen	53	46	45	54	63	58
Anders	6	6	7	6	4	6

9. Hulpvragen en informatievoorziening

Tabel 41 Vraag 31: Kun je met jouw vragen goed terecht (telefonisch of online) bij de volgende organisaties? - % Ja

% Ja	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		133	182	171	442	281
Huisarts	92	90	88	94	95	95
Ziekenhuis	86	81	82	89	91	88
Gemeente	83	79	83	83	86	86
School	86	81	90	90	82	83
CJG	76	73	79	83	80	13
GGD	88	86	87	89	92	91
Andere organisatie	63	47	56	86	68	60

Tabel 42 Vraag 32: Wat vind je in het algemeen van de informatie die op dit moment over het coronavirus en de coronacrisis verspreid wordt? - % (helemaal) eens

% (helemaal) eens	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		239	296	326	707	408
Ik kan de juiste informatie vinden	88	85	85	89	91	90
Ik vind de informatie duidelijk	83	77	79	82	86	88
Er wordt voldoende informatie verspreid	55	49	48	56	62	61

Bijlage B Resultaten uitgesplitst naar Brabantse veiligheidsregio's

1. Persoonlijke situatie

Tabel 43 Vraag 1: Hoe voel je je door de huidige situatie? Meerdere antwoorden mogelijk. - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		540	981	508
boos	5	4	3	7
bang	16	17	15	16
verdrietig	16	15	16	18
gespannen/gestrest	21	20	21	21
bezorgd	63	63	64	62
rustig	37	36	38	37
blij	4	3	4	3
machteloos	40	42	40	40
gefrustreerd	12	13	12	13
anders	4	4	4	5

Tabel 44 Vraag 2: Hoe aangedaan ben je door de huidige situatie? Geef dit aan met een rapportcijfer van 1 (helemaal niet) tot en met 10 (heel erg). - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		537	970	499
Gemiddelde cijfer	6,6	6,7	6,6	6,5
1-5	25	24	24	26
6-7	40	39	41	39
8-10	35	37	34	35

2. Zelfredzaamheid en samenredzaamheid

Tabel 45 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

Boodschappen doen	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		531	970	500
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	86	88	86	85
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	9	7	10	10
Nee, maar ik krijg sinds de coronasituatie hulp	3	4	3	4
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	1	1	1	2

Tabel 46 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

Huishoudelijke taken	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		534	965	504
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	85	87	84	85
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	11	11	12	11
Nee, maar ik krijg sinds de coronasituatie hulp	1	1	1	1
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	2	1	2	3

Tabel 47 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

Administratie / financiën	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		525	940	488
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	89	92	88	88
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	9	7	10	8
Nee, maar ik krijg sinds de coronasituatie hulp	1	1	1	1
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	2	1	1	3

Tabel 48 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

Algemene dagelijkse activiteiten: wassen, aankleden e.d.	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		534	967	500
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	95	96	94	94
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	4	3	4	5
Nee, maar ik krijg sinds de coronasituatie hulp	1	1	1	0
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	1	1	1	1

Tabel 49 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

De opvoeding van mijn kinderen	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		183	319	160
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	95	89	82	89
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	4	8	14	8
Nee, maar ik krijg sinds de coronasituatie hulp	1	1	2	2
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	1	2	2	2

Tabel 50 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

Mijn lichamelijke gezondheid	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		535	965	503
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	83	84	85	79
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	13	11	13	16
Nee, maar ik krijg sinds de coronasituatie hulp	1	1	1	1
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	3	4	2	3

Tabel 51 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

Mijn psychische / geestelijke gezondheid	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		512	940	492
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	82	85	82	80
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	13	11	14	14
Nee, maar ik krijg sinds de coronasituatie hulp	1	1	1	1
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	4	4	4	5

Tabel 52 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

Het aangaan / onderhouden van sociale contacten	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		517	939	488
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	84	86	85	81
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	11	9	11	14
Nee, maar ik krijg sinds de coronasituatie hulp	2	1	1	2
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	3	4	2	3

Tabel 53 Vraag 4: Hoe tevreden ben je momenteel over het geheel genomen met jouw leven? Geef dit aan met een rapportcijfer van 1 (helemaal niet) tot en met 10 (helemaal wel). - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		538	980	504
Gemiddelde cijfer	7,1	6,9	7,1	7,1
1-5	12	13	12	12
6-7	45	49	44	44
8-10	43	38	44	44

Tabel 54 Vraag 5: Is deze score beter of slechter voor jou dan vóór 27 februari (na de eerste coronabesmetting in Nederland) of hetzelfde? - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		540	981	508
beter	3	2	3	5
hetzelfde	57	52	58	58
slechter	40	46	39	38

Tabel 55 Vraag 6: Voel je je wel eens eenzaam of alleen? Zo ja, hoe vaak? - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		540	981	508
ja, vrijwel altijd	2	1	2	1
ja, meestal	8	6	7	10
soms wel, soms niet	27	31	26	25
nee, meestal niet	32	30	31	33
nee, vrijwel nooit	32	31	34	29

Tabel 56 Vraag 7: Voel je je meer of minder eenzaam dan vóór 27 februari (na de eerste coronabesmetting in Nederland) of hetzelfde? - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		540	981	508
ik voel me minder eenzaam	3	3	3	2
ik voel me eenzamer	35	35	35	37
er is niets veranderd	62	62	62	61

3. Persoonlijke situatie: kinderen

Tabel 57 Vraag 9: Heb je kinderen die normaal gesproken op de basisschool of het voortgezet onderwijs zitten of van kinderopvang (crèche of BSO) gebruik maken? Meerdere antwoorden mogelijk. - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		536	973	506
ja, kinderopvang	7	7	7	6
ja, basisschool	11	12	11	9
ja, voortgezet onderwijs	9	9	9	7
nee	80	79	78	82

Tabel 58 Vraag 10: Hoe ervaar je de opvang en/of het thuisonderwijs van jouw kind(eren) thuis? - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		89	160	80
het is goed te doen	43	42	42	43
het gaat wel	39	44	33	43
het is zwaar	18	14	24	14

4. Arbeidssituatie

Tabel 59 Vraag 11: Werk of studeer je? Meerdere antwoorden mogelijk. - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		536	973	505
Ja, ik werk in loondienst	49	48	48	50
Ja, ik ben ZZP'er	5	5	5	4
Ja, ik ben ondernemer	3	3	2	3
Ja, ik studeer	12	12	12	11
Nee	38	37	40	36

Tabel 60 Vraag 12: Werk je in een vitale sector of heb je een cruciaal beroep? - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		278	480	258
Ja	35	36	36	32
Nee ik niet, maar mijn partner wel	11	12	9	12
Nee	51	48	51	53
Weet ik niet	4	4	4	3

Tabel 61 Vraag 13: Het coronavirus heeft diverse gevolgen voor jouw arbeidssituatie. Welke stelling is het meest op jou van toepassing? - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		239	426	231
Ik kan mijn werk doen op mijn (vaste) werklocatie	41	42	41	41
Ik kan op dit moment mijn werk blijven doen, (grotendeels) vanuit huis	39	40	38	40
Ik kan op dit moment mijn werk (deels) niet doen en mijn werkgever heeft werktijdverkorting (WW) voor mij aangevraagd	8	6	9	9
Ik kan mijn werk (deels) niet doen, maar ik krijg hierin geen (financiële) ondersteuning vanuit mijn werkgever	5	4	5	6
Ik ben ontslagen	0	0	0	0
Anders	7	8	7	5

[Vragen over ondernemers/ZZP'ers niet opgenomen vanwege te lage N]

5. Ervaringen met het coronavirus

Tabel 62a Vraag 16: Is er op dit moment iemand in jouw huishouden met klachten die kunnen wijzen op coronabesmetting (koorts, benauwdheid of hoesten)? - %

Huishouden - klachten	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		536	971	503
Ja, ik zelf	6	7	5	5
Ja, iemand uit mijn huishouden	5	7	4	5
Nee	91	88	92	90

Tabel 63b Vraag 16: Is er op dit moment iemand in jouw huishouden met een vastgestelde (dus positief geteste) coronabesmetting? - %

Huishouden - besmetting (positief getest)	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		536	971	503
Ja, ik zelf	1	0	1	2
Ja, iemand uit mijn huishouden	1	0	1	1
Nee	98	99	98	97

Tabel 64 Vraag 17: Ken je iemand buiten jouw huishouden maar in jouw familie-, bure- en vriendenkring met een vastgestelde (dus positief geteste) coronabesmetting? - %

Familie, bure-, vriendenkring besmetting (positief getest)	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		536	971	503
Ja	33	44	28	31
Nee	67	56	72	69

Tabel 65 Vraag 18: Het kan zijn dat er iemand in jouw persoonlijke kring is overleden aan de gevolgen van corona? Is dat in jouw situatie het geval? - %

Directe omgeving overlijden door corona	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		536	971	503
Ja	10	18	6	7
Nee	90	82	94	93

6. Adviezen en maatregelen

Tabel 66 Vraag 19: Is het voor jou duidelijk wat het advies inhoudt? - % Ja

% Ja	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		535	970	502
Let op uw hygiëne (vaak/vaker uw handen wassen, gebruik papieren zakdoeken, zit zo min mogelijk aan uw gezicht, hoesten / niezen in elleboog)	97	98	97	97
Geen handen schudden	97	97	96	97
Houd 1,5 meter afstand van elkaar	98	99	98	95
Blijf thuis als u last heeft van neusverkoudheid, hoesten, keelpijn of koorts	95	95	96	94
Blijf thuis als één van uw huisgenoten last heeft van koorts (geldt niet voor mensen in vitale beroepen)	95	94	95	94
Bel alleen met de huisarts bij ernstige klachten en als de klachten erger worden (koorts en hoest/ademt moeilijk)	94	95	94	94
Blijf zoveel mogelijk thuis, ook als u geen klachten heeft	93	94	93	92
Mijd sociaal contact: zoek andere mensen niet op als het niet nodig is	94	94	94	95
Maximaal drie mensen op bezoek en houd ook dan afstand tot elkaar	94	95	96	92
Beperk bezoek aan kwetsbare personen (70 plussers en mensen met slechte weerstand)	97	98	96	96
Vermijd (grote) gezelschappen en openbaar vervoer	98	99	97	98
Probeer zoveel mogelijk thuis te werken of de werktijden te spreiden	93	94	93	93

[Alleen voorgelegd aan mensen die geen [nee] hebben aangekruist]

Tabel 67 Vraag 20: In hoeverre volg je dit advies ook op? - % Altijd

% Altijd	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		531	965	502
Let op uw hygiëne (vaak/vaker uw handen wassen, gebruik papieren zakdoeken, zit zo min mogelijk aan uw gezicht, hoesten / niezen in elleboog)	61	65	61	57
Geen handen schudden	94	94	94	93
Houd 1,5 meter afstand van elkaar	66	64	68	64
Blijf thuis als u last heeft van neusverkoudheid, hoesten, keelpijn of koorts	82	82	82	82
Blijf thuis als één van uw huisgenoten last heeft van koorts (geldt niet voor mensen in vitale beroepen)	85	87	86	83
Bel alleen met de huisarts bij ernstige klachten en als de klachten erger worden (koorts en hoest/ademt moeilijk)	88	91	87	89
Blijf zoveel mogelijk thuis, ook als u geen klachten heeft	64	64	67	60

% Altijd	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
Mijd sociaal contact: zoek andere mensen niet op als het niet nodig is	73	73	73	73
Maximaal drie mensen op bezoek en houd ook dan afstand tot elkaar	84	85	85	83
Beperk bezoek aan kwetsbare personen (70 plussers en mensen met slechte weerstand)	87	88	87	85
Vermijd (grote) gezelschappen en openbaar vervoer	90	95	90	87
Probeer zoveel mogelijk thuis te werken of de werktijden te spreiden	81	84	80	79

[Vraag 21 over toelichting waarom adviezen niet worden opgevolgd verwijderd vanwege te lage N]

Tabel 68 Vraag 22: Wat is jouw reactie als je ziet dat adviezen niet worden opgevolgd door mensen? Meerdere antwoorden mogelijk. - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		533	970	501
het verbaast me	58	58	59	59
het maakt me boos	55	53	57	55
ik zeg er wat van	27	29	25	27
het maakt me angstig	15	16	15	13
ik snap dat wel	8	6	9	9
het maakt me niet zoveel uit	3	4	3	3
anders	4	5	4	4
geen mening	2	3	2	2

Tabel 69 Vraag 23: Wat vind je in het algemeen van de genomen maatregelen? - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		514	943	485
Ik vind alle maatregelen goed	80	80	82	78
Ik vind dat er te weinig maatregelen zijn genomen	16	17	15	16
Ik vind dat er teveel maatregelen zijn genomen	4	3	3	5

Tabel 70 Vraag 24: Met welke maatregelen heb je het meeste moeite? (max. 5 antwoorden mogelijk) - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		533	969	500
Ik heb geen moeite met de maatregelen	57	59	57	55
Ik heb moeite met een of meerdere maatregelen	43	41	43	45
Sluiten van de scholen en kinderdagverblijven	9	7	9	11

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
Noodopvang voor kinderen van ouders in vitale beroepen	2	1	2	2
Verzoek aan onderwijsinstellingen om online onderwijs aan te bieden	2	1	3	2
Sluiten van de eet- en drinkgelegenheden (restaurants, snackbars, cafés)	17	15	16	19
Sluiten van sport- en fitnessclubs	13	12	13	13
Sluiten van de Nederlandse grenzen voor mensen van buiten Europa	3	3	3	4
Afgelasting (vergunningsplichtige) evenementen en bijeenkomsten	8	9	7	9
Geen bezoek toegestaan aan verpleeghuizen en andere zorginstellingen	15	16	16	14
Sluiten van casino's	1	1	1	1
Sluiten van kapperszaken, nagelsalons en schoonheidsspecialisten etc.	13	11	13	14
Burgemeesters kunnen gebieden aanwijzen waar groepsvorming verboden is. Je mag in dat gebied dan niet met meer dan 3 personen samenkomen	2	4	2	2
Boetes kunnen uitgedeeld worden als mensen zich niet houden aan het verbod op groepsvorming op de aangewezen plaatsen	4	4	3	4
Winkels en het openbaar vervoer worden verplicht om maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat mensen afstand houden, bijvoorbeeld via een deurbeleid	3	3	4	3
Bedrijven kunnen boetes krijgen als zij zich niet houden aan de maatregelen	2	2	2	3

Tabel 71 Vraag 25: In hoeverre ben je het eens of oneens bent met onderstaande stellingen? - % (helemaal) eens

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		533	968	500
Er zijn nog te veel mensen in mijn woonomgeving die zich niet houden aan de adviezen	28	29	30	25
Het zijn vooral de jongeren die zich niet aan de adviezen houden	50	52	50	48
Supermarkten, drogisterijen en apotheken moeten open blijven, maar andere winkels kunnen dicht	48	46	50	48
Speeltuinen en parken moeten open blijven	34	35	34	34
Mensen die tot risicogroepen behoren, zijn niet voorzichtig genoeg	31	32	29	33

7. Vertrouwen

Tabel 72 Vraag 26: Hoeveel vertrouwen heb je in de aanpak van de coronacrisis door...? - %

De rijksoverheid	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		525	944	488
Veel vertrouwen	40	44	40	37
Redelijk wat vertrouwen	51	47	52	55
Weinig vertrouwen	7	7	6	8
Geen vertrouwen	2	2	3	1

Tabel 73 Vraag 26: Hoeveel vertrouwen heb je in de aanpak van de coronacrisis door...? - %

De gemeente	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		493	888	471
Veel vertrouwen	29	31	31	23
Redelijk wat vertrouwen	57	55	55	61
Weinig vertrouwen	12	12	11	13
Geen vertrouwen	3	2	2	3

Tabel 74 Vraag 26: Hoeveel vertrouwen heb je in de aanpak van de coronacrisis door...? - %

De gezondheidszorg	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		524	948	493
Veel vertrouwen	61	62	62	58
Redelijk wat vertrouwen	34	35	34	35
Weinig vertrouwen	4	3	4	6
Geen vertrouwen	1	0	1	1

Tabel 75 Vraag 26: Hoeveel vertrouwen heb je in de aanpak van de coronacrisis door...? - %

RIVM	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		524	946	492
Veel vertrouwen	50	51	50	49
Redelijk wat vertrouwen	40	39	41	40
Weinig vertrouwen	7	5	7	9
Geen vertrouwen	3	5	3	2

8. Zorgen door de coronacrisis

Tabel 76 Vraag 27: In hoeverre maak je je op dit moment zorgen over ... - %

Mijn lichamelijke gezondheid of die van gezinsleden	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		521	938	489
Geen zorgen	39	38	39	40
Enige zorgen	48	48	49	48
Veel zorgen	12	14	12	12
De lichamelijke gezondheid van familie of vrienden				
n		515	931	485
Geen zorgen	25	23	25	27
Enige zorgen	58	58	59	56
Veel zorgen	17	19	16	17
Mijn geestelijke / mentale gezondheid				
n		507	920	477
Geen zorgen	65	64	68	61
Enige zorgen	26	29	24	29
Veel zorgen	9	7	9	10
Mijn financiële situatie				
n		508	932	469
Geen zorgen	63	62	64	62
Enige zorgen	26	27	24	28
Veel zorgen	11	11	12	10
Mijn werksituatie				
n		364	617	318
Geen zorgen	57	61	58	52
Enige zorgen	31	27	29	36
Veel zorgen	12	12	13	13
De gevolgen van de crisis voor de economie				
n		515	926	480
Geen zorgen	11	11	10	12
Enige zorgen	44	42	46	41
Veel zorgen	46	47	44	47
De voortgang van mijn studie				
n		116	203	113
Geen zorgen	55	59	59	47
Enige zorgen	24	29	22	21
Veel zorgen	21	12	18	31
Het onderwijs van uw kind(eren)				
n		174	288	153
Geen zorgen	38	34	36	45
Enige zorgen	46	47	47	44
Veel zorgen	16	20	17	11
Een kwetsbaar / eenzaam persoon in mijn omgeving				
n		405	679	373
Geen zorgen	17	15	17	19
Enige zorgen	59	60	59	58
Veel zorgen	24	24	24	23

Een gezin waarvan ik weet dat er thuis spanningen zijn	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		179	344	185
Geen zorgen	30	28	34	27
Enige zorgen	42	46	38	45
Veel zorgen	28	26	29	28
Ouderen en kwetsbare mensen in het algemeen				
n		507	921	470
Geen zorgen	10	8	10	11
Enige zorgen	56	54	55	58
Veel zorgen	35	38	35	31
Voldoende voorraad in de supermarkten				
n		511	930	477
Geen zorgen	71	75	68	72
Enige zorgen	24	21	27	23
Veel zorgen	5	5	5	5
Zorg en hulp in ziekenhuizen				
n		520	936	481
Geen zorgen	20	21	19	21
Enige zorgen	50	45	51	51
Veel zorgen	30	34	29	28
Overige zorg en hulp				
n		506	913	471
Geen zorgen	23	23	23	22
Enige zorgen	54	53	54	55
Veel zorgen	23	24	23	22
De veiligheid in mijn woonplaats				
n		498	911	469
Geen zorgen	57	57	55	61
Enige zorgen	36	38	39	32
Veel zorgen	6	5	7	7

9. Positieve effecten coronacrisis

Tabel 77 Vraag 28: Wat ervaar je als positief in deze tijd? Meerdere antwoorden mogelijk. - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		533	966	497
Niks	7	5	7	10
Meer beweging in buitenlucht	28	26	26	34
Minder files	38	42	38	37
Tijd van bezinning	35	37	33	35
Meer tijd met mijn kind(eren)	13	16	12	12
Meer tijd voor klussen in huis/tuin	29	31	27	30
Schonere lucht	61	64	61	61
De hulp aan burens/familie/vrienden/kennissen	20	20	19	21
De initiatieven die zijn ontstaan om anderen te helpen	53	56	53	53
Anders	6	6	6	5

10.Hulpvragen en informatievoorziening

Tabel 78 Vraag 31: Kun je met jouw vragen goed terecht (telefonisch of online) bij de volgende organisaties? - % Ja

% Ja	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		327	588	313
Huisarts	92	93	93	91
Ziekenhuis	86	85	89	84
Gemeente	83	82	83	84
School	86	88	87	84
CJG	76	81	77	70
GGD	88	88	88	88
Andere organisatie	63	60	71	52

Tabel 79 Vraag 32: Wat vind je in het algemeen van de informatie die op dit moment over het coronavirus en de coronacrisis verspreid wordt? - % (helemaal) eens

% (helemaal) eens	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		524	953	490
Ik kan de juiste informatie vinden	88	89	88	87
Ik vind de informatie duidelijk	83	84	82	83
Er wordt voldoende informatie verspreid	55	58	54	56

Bijlage C Achtergrondkenmerken

Achtergrondkenmerken respondenten

Hieronder geven we in tabellen de achtergrondkenmerken van de 2.050 respondenten die aan dit onderzoek hebben meegewerkt. De gepresenteerde gegevens zijn ongewogen.

Tabel 80 Totale respons

	n	%
Brabantpanel	890	43
PanelClix	1.160	57
Totaal	2.050	100

Tabel 81 Respons naar geslacht

	n	%
Vrouw	968	47
Man	1.060	52
<i>Onbekend</i>	22	1
Totaal	2.050	100

Tabel 82 Respons naar leeftijd

	n	%
18 – 29 jaar	245	12
30 – 44 jaar	304	15
45 – 54 jaar	335	16
55 – 69 jaar	733	36
70 jaar en ouder	419	20
<i>Onbekend</i>	14	1
Totaal	2.050	100

Tabel 83 Respons naar opleidingsniveau

	n	%
Laag	479	23
Midden	757	37
Hoog	785	38
<i>Onbekend</i>	29	1
Totaal	2.050	100

Tabel 84 Respons naar veiligheidsregio

	n	%
Brabant-Noord	540	26
Midden- en West-Brabant	981	48
Brabant-Zuidoost	508	25
<i>Onbekend</i>	21	1
Totaal	2.050	100

Tabel 85 Respons naar arbeidssituatie

	n	%
In loondienst	928	45
Zelfstandige zonder personeel (zzp)	112	5
Ondernemer met personeel	12	1
Werkloos / werkzoekend	80	4
(ten dele) arbeidsongeschikt	138	7
Gepensioneerd	529	26
Huisvrouw / -man	90	4
Scholier / student	106	5
Anders	42	2
<i>Onbekend</i>	13	1
Totaal	2.050	100

Bijlage D Vragenlijst 1-meting

HETPON

OPGERICHT IN
1947

GEVESTIGD IN
TILBURG

KENNISONDERNEMING

STICHTING ZONDER WINSTOOGMERK

AANTAL MEDEWERKERS

20

INTENSIEVE SAMENWERKINGEN

MET UNIVERSEITEN EN ANDERE
KENNISINSTELLINGEN

SPECIFIEKE THEMA'S

- > VEERKRACHT
- > RUIMTE EN ENERGIE
- > OMGEVING
- > ARBEID
- > CULTUUR
- > ERFGOED
- > MIGRATIE
- > PARTICIPATIE
- > JEUGD
- > STURING

ONZE OPDRACHTGEVERS

- > PROVINCIES
- > GEMEENTEN
- > ZORG- EN WELZIJSINSTELLINGEN
- > FONDSSEN

**HET
PON**

Over het PON

Passie voor samen leven

Het PON is een kennisonderneming in het hart van de samenleving. We halen meningen en voorkeuren uit de samenleving op over alles wat mensen bezig houdt. Bij de mensen zelf, in nauwe samenwerking met die mensen. Die voorkeuren en meningen onderzoeken we, analyseren we en duiden we. Met prikkelende aanpakken en innovatieve methodieken. Emoties verbinden we aan feiten, kennis koppelen we aan beleving. We leggen dwarsverbanden die op het eerste gezicht niet zo vanzelfsprekend zijn. En soms ontwrichten we.

Met die uitkomsten en inzichten adviseren we beleidsmakers en bestuurders. Of ze nu bij een gemeente, provincie, woningcorporatie of zorginstelling werken. Zodat ze afgewogen keuzes kunnen maken. Zodat ze bestuurlijk kunnen vernieuwen. En zodat ze een positieve impuls kunnen geven aan de samenleving van morgen.

Stationsstraat 20c
5038 ED Tilburg
+31 (0)13 535 15 35
info@hetpon.nl
www.hetpon.nl